

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Fitxer 21CC1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número ****

Comissió de Cultura

Sessió 21, dimecres 8 d'abril de 2026

Presidència de l'H. Sr. Joan Ignasi Elena Garcia

Sessió 21 de la CC

La sessió de la Comissió de Cultura (CC) s'obre a ****. Presideix Joan Ignasi Elena Garcia, acompanyat de la vicepresidenta, Carme Renedo i Puig, i del secretari, Ernesto Carrión Sablich. Assisteix la Mesa el lletrat Ferran Domínguez García.

Hi són presents Imma Ferret Raventós, Rocio Garcia Pérez, Guillem Mateo Sellas i Gisela Navarro Fuster, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Jordi Bertran i Luengo, Francesc de Dalmales i Thió i Lluís Puig Gordi, pel G. P. de Junts; Carles Campuzano i Canadés i Raquel Sans Guerra, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Pau Ferran Navarro i Lorena Roldán Suárez, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Manuel Jesús Acosta Elías, pel G. P. de VOX en Cataluña; Susanna Segovia Sánchez, pel G. P. Comuns; Laura Fernández Vega, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i Sílvia Orriols Serra, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació de la Fundació Catalunya Cultura davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la memòria d'activitats corresponent al 2024 i la trajectòria dels deu anys de la Fundació (tram. 357-00553/15).

2. Compareixença d'Ester Bonal, representant de la Fundació Arc, davant de la Comissió de Cultura per a informar sobre el projecte Xamfrà (tram. 357-00552/15).

3. Compareixença d'una representació de la Societat Catalana de Filosofia davant la Comissió de Cultura per a informar sobre el projecte L'òliba (tram. 357-00556/15).

El president

Molt bé. Doncs molt bon dia, tarda, a tots. Ara ens repartiran un document que ens han lliurat de la Fundació Catalunya Cultura.

Voldria començar per les substitucions, que no sé si n'hi han. No m'ho sembla. *(Pausa.)* No?

Compareixença d'una representació de la Fundació Catalunya Cultura per a informar sobre la memòria d'activitats corresponent al 2024 i la trajectòria dels deu anys de la Fundació

357-00553/15

I, vist que no hi ha substitucions, comencem la primera de les compareixences. I, per tant, donant les gràcies a la fundació, als seus representants, també als qui ens dirigiran les..., faran la compareixença, però també a les persones de la fundació que ens acompanyen per informar de la memòria d'activitats de la fundació, eh?, i de la seva trajectòria. A vegades el temps fa que les compareixences siguin més tard que quan s'han plantejat i això fa que, bé, doncs tinguem... Aquí, que posa que és..., que s'explica de l'any 24, però el que ens explicaran, i hem tingut l'oportunitat abans de parlar-ne i també amb el grup que va demanar la compareixença..., doncs explicar una mica la trajectòria i les activitats de la fundació, que ens sembla que és el que té interès per a la comissió i també per a la fundació, explicar-ho. Per fer-ho, té la paraula la senyora Maite Esteve, en nom de la fundació, per un temps de quinze minuts. Després, per un període de tres minuts, però, evidentment, amb la generositat tradicional de la Mesa, eh?, doncs..., i després uns vuit minuts per contestar.

Moltes gràcies, i endavant.

(L'exposició va acompanyada d'una presentació de xarts, que es pot consultar a l'Arxiu del Parlament.)

Maite Esteve Torró (directora de la Fundació Catalunya Cultura)

Moltes gràcies, honorable president. Il·lustríssims membres, és tot un honor estar avui aquí per poder-vos explicar la tasca que duem a terme en aquesta fundació, que aglutina quaranta-vuit membres, amb una missió molt clara: impulsar la cultura des del sector privat per contribuir a la millora de la societat. Un grup d'empresaris i empresàries amb la visió de ser referents en sostenibilitat cultural, en la millora de la legislació del mecenatge i en el reconeixement al compromís empresarial a la cultura.

Aquesta fundació va néixer amb el segon *loop* de la crisi financera, quan el conseller Mascarell s'adona que tota la inversió pública en cultura està perdent força i que el talent cultural del país està patint. És per això que convoca tot un seguit d'empresaris que ja tenien una mirada cap al món cultural i els explica la situació. Aquests empresaris, sense pensar-s'ho, creen aquesta fundació, que ha viscut dues etapes: la primera, que neix amb la presidència del senyor Enric Crous i la Gemma Sendra a la direcció, i fan una tasca ingent, aconseguint una base sòlida d'empreses que tinguin aquesta mirada i aquest interès cap al món cultural català; i una segona etapa, que s'inicia el desembre del 2018 i principis del 2019, on pren la presidència el senyor Eloi Planes, i a la direcció tinc l'honor d'entrar-hi jo mateixa, una etapa que consolidem el pla de treball, les línies d'actuació i un equip permanent que aconsegueix una construcció i un augment d'aquesta fundació constant i continu amb les seves activitats.

És una estructura molt simple: un patronat amb quinze membres, bàsicament els fundacionals i algú més que s'hi ha anat sumant, que té una representació en un comitè executiu que ens reunim de manera periòdica, i un consell de mecenatge consultiu on reunim bàsicament pimes catalanes. Tot això està acompanyat d'un equip que sumem set persones, sis sota la meva direcció. Un equip que deixeu-me que els hi faci un agraïment solemne en aquesta cambra, perquè són el secret d'aquesta entitat; un equip de persones a qui agraeixo que m'acompanyin, amb un

gran sentiment de pertinença i una gran professionalitat aplicada a una visió i missió compartida i comuna que ens han portat on som avui en dia.

Les línies d'actuació de la fundació són molt clares i estan molt definides. Treballem per al sector cultural, treballem per al sector empresarial i treballem per al mecenatge. Els aniré desglossant sector a sector el que fem en cada un.

A la línia d'actuació cultural, la joia de la corona d'aquesta fundació és el programa «Impulsa cultura», un programa que ha acompanyat fins a data d'avui 345 projectes culturals i ha atorgat 2.018 hores de fundació; un programa gratuït que abasta tot el territori de Catalunya i qualsevol disciplina cultural, amb la intenció que atorga aquest programa ple sentit a la nostra missió. Els recursos no són directament econòmics, sinó que promovem l'aprenentatge amb formació i autonomia amb l'acompanyament i l'objectiu de garantir la viabilitat i la sostenibilitat del sector cultural. Ens hem adonat que el sector cultural sap molt bé de fer el seu fet, són excel·lents i sublims en la qüestió cultural, però mai han tingut formació empresarial, és més, recelen de considerar-se empresaris i viuen en una precarietat que tots els que estem en aquesta sala coneixem i que la fundació intenta millorar a través d'aquest programa i a través d'aquesta formació. Per què? Perquè no siguin efímers, perquè, si no, molts d'ells, per falta de gestió, tot i ser el fet cultural excel·lent, acaben morint.

El que fem en aquest programa són tres fases. Una primera fase híbrida de formació presencial i no presencial per beneficiar que tots els sectors de tot el territori en siguin beneficiats. Després tenim una segona etapa on ja escollim de tots aquests projectes culturals. Aquest any hem rebut noranta peticions per entrar al projecte. En solem acceptar una quarantena –hi ha un comitè avaluador independent que els selecciona–, i acabem, en una segona fase, escollint-ne deu, deu que estan prou madurs com per aplicar de manera pràctica, amb hores de mentoria, amb acompanyaments, amb socis de KPMG, amb personal de Secot que els hi dona tota aquesta aplicació pràctica en la teoria que han après.

I tenim un *demo day*. És molt important presentar aquests projectes al món empresarial. Comencem amb un *demo day*, dues-centes persones assistents, on aquests deu projectes expliquen el que fan, expliquen com ho fan, i intentem seduir ja al sector empresarial perquè inverteixin. D'aquest *demo day* en surten cinc

finalistes que es presenten al Premi Impulsa Cultura, un dels quals guanyarà el premi –són quinze mil euros de fons propis de la fundació. De l'any 2019 al 23 s'atorgaven deu mil euros, a partir del 24 s'ha pogut pujar a quinze mil i ara hi ha un total de vuitanta mil euros que s'han pogut atorgar amb injecció econòmica directa en aquests projectes. També hem pogut sumar, a partir de l'any 23, entitats que volen col·laborar i que quan escolten aquestes iniciatives culturals aporten altres premis – en diem premis de la cultura. I també l'any passat, en honor al vicepresident de la fundació, senyor Xavier Gramona, que va morir en tràgiques circumstàncies, i en record de tot el que va treballar per la cultura del país, vam obrir el premi en el seu record.

Tot això no acaba en el programa. Tots els projectes que han passat, aquests 345, són convidats a alimentar una Comunitat Impulsa. Tenim dos cops l'any que els hi fem formació, píndoles. Ara mateix estem amb la IA, per exemple, aportant-los-hi coneixements als que ells normalment no poden accedir-hi. I també tanca el cercle de la tasca que duem a terme amb ells el Catàleg Impulsa. El Catàleg Impulsa nosaltres l'anomenem «La cultura al servei de l'empresa». Quan les empreses tenen necessitats, nosaltres tenim una xarxa molt important d'empresaris a l'abast. Quan tenen activitats, actes, *team buildings*, nosaltres els hi oferim projectes de proximitat, de qualitat i amb garanties, perquè nosaltres els acompanyem per servir els seus serveis i així apropar de manera directa tots aquests projectes que hem treballat cap al món de l'empresa amb serveis.

Entraríem en la segona línia d'actuació, que és l'empresarial.

Fitxer 21CC2

Nosaltres treballem cada dia picant pedra per convèncer els empresaris que invertir en cultura no és una despesa, que té un retorn. Però aquest retorn, masses vegades, és en intangibles, i com li dius a un empresari que posi un intangible en un compte de resultats –és molt difícil. Per això hem buscat eines al llarg dels anys que puguin materialitzar aquest fet o que puguin exemplificar-ho. Tenim el segell Impulsa Cultura: igual que la ISO valora la qualitat, aquest segell valora l'aportació que fa qualsevol empresa en cultura. Com que nosaltres teníem la idea, però no el rigor,

vam donar-nos la mà amb la càtedra de responsabilitat social i sostenibilitat de la Universitat de Girona, i és aquesta càtedra qui ha mantingut i qui ha marcat els criteris segons volum d'empresa: no és lo mateix una petita pime que una gran empresa, el que pot fer en cultura. Ells són els qui ho valoren. Hi ha una comissió, en la que hi formen Sorigué, Vila Casas i Salvador Sunyer, el fundador de Temporada Alta, que corrobora els experts independents i que atorga aquests segells. Podeu veure en pantalla empreses que ja l'han sol·licitat.

I també el Premi Empresa Cultura, un premi que exemplifica i que ve a visibilitzar les bones iniciatives que poden motivar altres empreses a veure com la cultura pot treballar amb l'empresa i com pot ser una estratègia corporativa a mitjà i llarg termini, posiciona el mecenatge i ajuda a configurar un llibre blanc sobre bones pràctiques. Aquest premi, igual que els altres premis, s'atorguen a la Nit de l'Empresa i la Cultura; és la nit gran de la fundació, és on aquests cinc projectes finalistes, les iniciatives culturals finalistes, es presenten, on s'atorga el Premi Impulsa Cultura i també on s'atorguen els premis a les empreses. Ho hem dividit des de fa dos anys: petita empresa i gran empresa. Alguns de vostès em consta que són assistents a la nostra gala, i la veritat és que és un moment bonic, perquè és un moment on podem aglutinar el sector cultural, el sector empresarial i el sector de l'Administració pública.

Per últim, la tercera línia d'actuació és la que fem incidència en el mecenatge. És una línia que treballem a través d'un grup d'experts independents, als que aquí, expressament, vull fer un reconeixement explícit per la seva tasca altruista durant molts anys. Es va crear l'any 2016, i les mateixes persones segueixen ajudant la fundació a millorar el marc legislatiu del mecenatge. Hem treballat amb una plataforma pel mecenatge que aglutina dues-centes entitats, però no només del sector cultural; la força radica en que estem al sector cultural, l'empresarial, el de la recerca i el social, que són els grans beneficiaris del mecenatge. Alguns de vostès em deuen conèixer perquè els hem vingut a picar a la porta i els hem vingut a veure per aquest tema. La fundació ha estat molt implicada en la reforma de la Llei 49/2002 a nivell espanyol, i, amb tot l'aprenentatge que vam raure a Espanya, van venir i ens vam trobar valents i suficients per fer una proposta de llei i redactar una llei, que molts de vostès coneixen i que us hem compartit, perquè puguem arribar en aquest país a tenir la nostra primera llei de mecenatge.

També vam aconseguir que dos departaments, el d'Empresa i el de Cultura, promoguessin una campanya nacional de foment del mecenatge; una campanya que encara li resta fer la segona part amb una campanya a mitjans i espot televisiu, que esperem que si aquest any aconseguim, entre tots els aquí presents i els que falten, aprovar aquesta esperada llei de mecenatge, puguem veure-la també brollar.

La fundació creu fermament que les aliances són les que ens poden, a les entitats petites, dur més enllà. La fundació sola no podria fer re. Per això tenim aquesta plataforma pel mecenatge, però també tenim quaranta-tres aliances amb entitats de tot el país, que estimen la cultura, que volen fer coses de cultura i que en si mateixes són cultura o no ho són, però estimen i comparteixen la missió, la visió i els valors de la nostra fundació. A destacar l'Aliança Catalunya 2030, en la que estem adherits, i que promovem el compliment dels ODSs i amb la que ens hem compromès. Així mateix, i per portar a tot arreu aquesta voluntat i aquest fer de la fundació, contínuament participem, creem i promovem actes a tot el territori català. Ens esforcem per arribar a totes les contrades; de vegades no és fàcil, però així ho fem. I contínuament el que provoquem és aquest pont, com a nosaltres ens agrada definir-nos, i tendir mans entre el sector empresarial d'allà on anem amb el sector cultural. També hem creat en els últims anys un sopar solidari que ens ajuda a recaptar fons perquè totes aquestes iniciatives i objectius de la fundació puguin aportar un ventall més ampli d'oportunitats als nostres beneficiaris.

Per últim, els hi he preparat uns KPIs una mica del que és l'impacte de la fundació. Som gent a que ens agrada fer bé les coses. Treballem fermament per uns objectius i creiem que els impactes s'han de mesurar i han de ser-hi. Fins aleshores, aquests dotze anys de treball, que encara no es compleixen –si Déu vol, es compliran aquest octubre–, tenim quaranta-dos empreses vinculades i set particulars; tenim dues-centes entitats en una plataforma pel mecenatge molt cohesionada; tenim quaranta-tres aliances amb entitats. Ja sumem 196 actes, 345 iniciatives culturals a tot el territori i de totes les disciplines. Hem atorgat 148.000 euros en premis i més de 2.018 hores de formació, que és el que més valorem, perquè d'aquesta formació en sortirà un projecte cultural ferm i segur que podrà tenir èxit.

Tot això, com ho fem? A través de la comunicació. Som molt actius en xarxes, amb *newsletters*, amb la web, amb tot el que podem, per fer incidència i arribar al màxim de públic, per convèncer, per, sobretot, mostrar aquests exemples de la gent que nosaltres tenim propera i de la nostra xarxa, tant en el món cultural com en el món empresarial.

I, per acabar, m'agradaria fer-los a tots una reflexió. Els catalans massa sovint no som prou conscients del talent que tenim a casa nostra. Som molt crítics. Som una terra de creadors, de persones innovadores, on el talent cultural brota de manera natural, sostinguda, i amb un nivell excel·lent, sovint sublim, del que ens costa presumir. Tanmateix, com tot talent, si no troba els recursos que l'alimentin i li permetin desenvolupar-se plenament, només té dues opcions possibles: la desaparició o la fuga cap a altres territoris on trobarà, amb braços oberts, el suport i els recursos que necessita. Senyores i senyors, ens correspon a tothom, i sobretot, i especialment, a tots vostès, decidir quin futur volem per a aquest talent que incideix directament en una de les fonts més directes del nostre estat del benestar i que conforma alhora l'ADN del nostre país: la nostra cultura, el que defineix com som i qui som. Volem continuar treballant per fer-lo sostenible i empoderar-lo perquè esdevingui un motor de benefici col·lectiu, o bé permetrem que desaparegui o emigri a altres terres on l'empara de la cultura és compresa i posada en valor? A la Fundació Catalunya Cultura ho tenim clar i seguirem treballant per un sector cultural fort que compti amb el suport del món empresarial, i esperem que també comptem amb el suport de tots vostès.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies a vostè per la presentació. I ara li passem la paraula doncs als diferents grups. Comencem pel grup que ha proposat, que és el Grup del Partit dels Socialistes, i, per tant, la diputada Rocio Garcia. Endavant.

Rocio Garcia Pérez

Moltes gràcies, president. Bona tarda a tothom, Benvinguda, benvinguts, tot l'equip de la Fundació Catalunya Cultura, senyora Esteve, senyor Rius i qui us acompanya. També la nostra salutació a aquest patronat i a aquest equip, que sempre treballa.

Bé, nosaltres vam sol·licitar com a Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar aquesta compareixença amb motiu del desè aniversari de la fundació, també per posar en valor tota aquesta gran tasca que hem pogut veure i viure en directe en els darrers anys. Com deia, l'entitat naixia el 2014 en un moment clau i molt delicat, com ha dit vostè, no?, per la inversió des de la Generalitat en cultura, potser quan va arribar al punt més baix d'inversió per part de la Generalitat al Departament de Cultura. I, bé, des de llavors doncs hem vist com, sobretot la passada legislatura, començava a recuperar-se. Tot i així, vostès no han aturat la seva activitat, i pensem que venen a sumar justament tot aquest potencial que té la cultura del país. Hi ha tot aquest talent, no?, que tant necessita també el suport públic i, per què no, també el suport privat i també el mecenatge. Es creava, doncs, la Fundació Catalunya Cultura per omplir aquest espai que l'Administració doncs d'alguna manera havia deixat d'atendre. I va ser la gran oportunitat per a molts projectes que segurament doncs en aquells anys no haurien vist la llum.

Afortunadament, ara ja han passat uns anys; ara som també de cara a aquest dos per cent, més a prop, amb una proposta de pressupost per a Cultura de 524 milions d'euros que ens ha d'ajudar, evidentment, acompanyada d'entitats com la seva, a impulsar definitivament la cultura a Catalunya. I aquesta iniciativa que ens explicava i que hem pogut veure nosaltres doncs la volíem posar en valor. D'aquí que també pensàvem que era important aquesta compareixença en sessió parlamentària, perquè estan treballant en projectes que pensem que doncs venen a complementar, no?, tot aquest esforç públic que, des de la passada legislatura cap aquí, s'està fent també en matèria de política cultural pública, i perquè també fan un gran servei públic des de la Fundació: el programa «Impulsa cultura», les seves àmplies convocatòries, la Nit de l'Empresa i la Cultura, el Premi Impulsa Cultura i també el Premi Empresa Cultura i aquesta gran Comunitat Impulsa, que pensem que doncs és molt necessària.

Nosaltres ara mateix potser no tindríem una pregunta en concret, perquè coneixem bé la feina que fan. Doncs potser sí que ens ha presentat la memòria i aquestes estratègies de futur. Reiterar els nostres agraïments, les felicitacions per la feina feta. Desitjar-los que aquests projectes continuïn i també que els que encara no s'han pogut assolir doncs continuïn avançant des del diàleg, la participació, com sabem

que s'està fent, i sumant esforços per fer avançar la cultura i el talent que hi ha a Catalunya. I si alguna pregunta li pogués fer, doncs seria quin accent posen de cara al futur, en quin projecte pensen que encara fan falta més impuls i més suport públic.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I, pel Grup de Junts, el diputat Jordi Bertran.

Jordi Bertran i Luengo

Moltes gràcies, president. Bé, sempre que escolto la senyora Esteve parlar..., és d'aquelles persones que generen entusiasme, no?, cosa que és d'agrair, no?, sempre... Recordo les sessions que feien doncs de preparació de la llei de mecenatge, que sí que van ser un exemple de participació, a on, sempre que es va fer, va haver-hi una gran representació del sector cultural. Jo crec que això demostra doncs aquesta voluntat per treballar-hi. De fet, vostè apuntava la iniciativa, el suggeriment del conseller Mascarell en el seu moment. Jo crec que tots els que ens hem dedicat a la gestió de la cultura sabem doncs que és una persona absolutament preocupada pel món de la cultura, tant des del vessant tècnic com des del vessant polític, no?

Vostè ha parlat d'elements amb els quals nosaltres, des de Junts, ens sentim molt identificats. Quan es parla d'aquesta cooperació doncs del món privat amb les empreses culturals, no?, de les pimes, de les grans empreses, amb les empreses culturals, amb els artistes, amb els creadors, també ens lliga amb aquesta necessitat de cooperació publicoprivada, no? Més en un moment en què això..., estem a les portes de Sant Jordi i ens pot sorprendre, però és que en aquest moment tenim cinquanta-set editorials amb 210 llibres empantanegats per un tema purament burocràtic que sí que és atribuïble a aquesta legislatura i que no es desencalla, no?

És a dir, per tant, nosaltres creiem que realment, més enllà dels diners, vostès han posat de manifest una cosa, una paraula essencial, no?, que és aquest acompanyament, no? Jo crec que els governs estan per acompanyar també les entitats, i crec que vostès ho fan esplèndidament, no? El programa «Impulsa cultura» n'és un exemple, és a dir, aquest acompanyament, amb formació, amb aquest

equilibri territorial que vostès han mantingut des del primer dia. Jo recordo una escena d'un dels seus actes, no?, en què una iniciativa de Terres de l'Ebre estava absolutament entusiasmada perquè estava equilibrada i posada al mateix nivell que iniciatives doncs de l'àrea metropolitana. Per tant, nosaltres creiem que vostès són un exemple molt molt molt clar del que hauria de ser la tònica normal de funcionament. Aquestes dades que ens ha donat de quaranta-dos empreses i set particulars doncs que treballen actualment amb la fundació, el segell Impulsa, els impactes finals que ens han ofert, no?, creiem que són un exemple magnífic.

I acabo amb el tema que crec que és fonamental, que vostè ha apuntat que és la llei de mecenatge. Nosaltres som, des del primer dia en aquesta legislatura, fermes defensors de que es parteixi d'aquesta llei de mecenatge que va elaborar la Fundació Catalunya Cultura amb un ampli consens, com s'ha pogut veure aquí: dos-cents ens col·laborant amb això. Ja ens agradaria que a tots els projectes que es fan des del Parlament hi hagués aquesta participació. I, per tant, nosaltres sí que esperem que això arribi a bon port. Sembla que doncs les converses van per bon camí, i, per tant, esperem que el país pugui gaudir d'aquesta llei de mecenatge.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. I ara, en nom del Grup d'Esquerra Republicana, Carles Campuzano, l'honorable.

Carles Campuzano i Canadés

Gràcies, honorable senyor president. També agrair i donar la benvinguda a la senyora Esteve, al senyor Rius

Fitxer 21CC3

i a la resta de l'equip de la fundació. Afegir-nos a la felicitació per la feina feta, pels projectes en marxa. Posar l'accent que tot plegat s'ha produït en un temps relativament curt –del 2014 fins ara– i en un temps especialment complicat i difícil: en plena crisi financera, en la dinàmica de la covid, en la situació política complexa que ha viscut el país durant aquests anys, en els impactes que els increments dels

preus han tingut també en tots els sectors, també en el sector cultural; per tant, en un moment especialment complex. I, per tant, no és menor aquesta feina, no? I aquests quatre programes que vostès ens han explicat exemplifiquen clarament doncs el sentit que té aquesta fundació, l'encert que va ser en el seu moment crear-la i la capacitat dels equips que l'han gestionada de passar de la teoria a la implementació, a la pràctica.

Més enllà d'aquestes consideracions, a mi sí que m'agradaria plantejar-los tres qüestions molt concretes. Una és amb relació, efectivament, a la llei del mecenatge. Els grups parlamentaris estem a l'espera de que el Govern, finalment, presenti el corresponent projecte de llei en el Parlament i que el puguem tramitar i que la tramitació sigui exitosa i que, per fi, Catalunya tingui una llei de mecenatge. És un dèficit que és obvi que tenim. Però, certament, més enllà dels incentius fiscals, que serà necessari que aquesta llei incorpori, què creuen vostès que requereix el país per tindre una mirada més positiva, més transformadora respecte al que implica el mecenatge? Perquè, segurament, amb els marges fiscals que tindrà la Generalitat, la capacitat de l'incentiu fiscal serà limitada, però, probablement, més enllà de l'incentiu fiscal s'hi poden fer coses. Com es situa aquí, no?, en aquesta, en aquesta qüestió?

I dos, amb relació també als temes de mecenatge –i potser influït perquè aquests tres dies de Pasqua he estat a França, no?–, si tenen algun balanç del que ha estat la implementació a França de la llei de mecenatge el 2003. Catalunya i el conjunt de l'Estat vivim molt de la tradició, en aquest àmbit, menys anglosaxona; en el camp de la cultura, més de responsabilitat directa per part de les administracions. I França, que estava en aquesta lògica, el 2003 té aquesta llei i té un canvi substancial. Què ens en poden dir?

I –senyor president, molt ràpidament– dos qüestions més. Ens ha parlat de precarietat. M'agradaria si sobre això d'aquí tenen alguna proposta, alguna anàlisi més enllà del programa que estan fent, perquè ens sembla fonamental. I dos, si ens poguéssim donar més informació sobre el segell Impulsa, sobre els requeriments que incorpora aquesta segell, que ens sembla una proposta especialment interessant.

I perdona, senyor president, per l'excés de temps que he...

El president

No, ha acumulat el de l'anterior.

Carles Campuzano i Canadés

Ah, d'acord. No era meu.

El president

Ha fet els tres minuts...

Carles Campuzano i Canadés

Molt bé. Gràcies, senyor president.

El president

...ha fet els tres minuts. Ara la diputada del Partit Popular, la diputada Roldán.

Lorena Roldán Suárez

Sí; moltes gràcies, president. Donar la benvinguda doncs també a l'equip de Fundació Cultura Catalunya que avui ens acompanya i que ens ha fet aquesta exposició. Us demano disculpes, que m'he perdut els primers minuts de la intervenció, però ho venia seguint a través del Canal Parlament.

I doncs avui, com bé deïeu, veniu a explicar-nos doncs tota aquesta activitat que s'ha fet durant el 2024. Ja deia també el president a l'inici de la seva intervenció que és veritat que la comissió porta una mica d'endarreriment i, per tant, doncs estem parlant d'aquests projectes..., doncs que ara ja estem al 2025. Però, tot i així, jo crec que ens és important també conèixer tota l'activitat que heu fet una mica per poder doncs comprendre el paper que juga la Fundació en l'impuls, en la sostenibilitat i en la consolidació també doncs d'iniciatives culturals i, sobretot, de mecenatge, que n'hem parlat també a bastament en els darrers mesos en el nostre entorn, no? I jo crec que aquí la fundació doncs fa un paper fonamental, com bé ens heu pogut explicar i heu fet al llarg d'aquests deu anys.

Amb el tema del mecenatge hem treballat moltíssim en les darreres legislatures, també en l'anterior, que semblava que ho teníem ja doncs pràcticament enllestit i ens vam trobar doncs amb que va decaure la legislatura i va decaure també doncs tot el treball que s'havia fet. Però sí que és veritat que jo crec que anem ara pel bon

camí, que hem pogut recuperar doncs part d'aquesta feina gràcies, sobretot, a l'impuls que s'ha fet des de la fundació, i jo això també us ho vull agrair. Hi ha una tasca també doncs de buscar els recolzaments i d'intentar arribar a un punt de trobada comú, que a vegades no és fàcil en aquest Parlament, però insisteixo que crec que anem pel bon camí. I esperem a veure si des del Govern també doncs els propers dies, properes setmanes podem tenir ja aquest projecte i aquest primer text per treballar i doncs a veure si aquesta llei pot veure la llum abans de que acabi la legislatura.

Perquè, com bé heu explicat, doncs és una part molt important i que necessitem i, per tant, també perquè puguin sobreviure doncs aquests projectes a casa nostra, no? I ho deia jo crec que Maite, en aquesta darrera reflexió com molt inspiradora també, que és veritat que a Catalunya tenim molt de talent i que a vegades ens el deixem perdre, i això no ho podem permetre. Jo crec que des d'aquí, des de la Comissió de Cultura, moltes vegades hem escoltat doncs testimonis d'entitats, de projectes de músics, d'actors, infinitat de projectes culturals doncs que no reben el suport necessari, i a vegades doncs és que no poden subsistir i els estem empenyent o bé a anar a fora doncs del nostre territori o bé, fins i tot, a deixar l'activitat. I jo crec que això és una cosa que hem d'intentar evitar, i estic convençuda doncs que amb aquesta llei de mecenatge podrem posar la primera pedra per evitar que això passi, no?

Jo, per part meva, únicament felicitar-vos per la feina. Agrair-vos també doncs tot l'esforç, que és veritat que els últims anys –en parlava també el diputat que m'ha precedit–, amb tot el tema de la covid, totes les circumstàncies socials, etcètera, no ha sigut fàcil. I, per tant, com deia, doncs agrair-vos també aquesta trajectòria dels últims deu anys. I només, com a pregunta final, sí que ens agradaria una mica que ens diguéssiu com valoreu també la interacció que teniu amb l'Administració pública, especialment en matèria de finançament, i una mica com rebeu aquest suport per part doncs del Departament de Cultura i de l'Administració en general. I si també teniu pensat, ara que heu passat aquests primers deu anys, aquesta primera dècada, si teniu en ment doncs altres projectes, algunes línies d'actuació noves, com aquesta que ens explicàveu del segell. Per part meva, res més.

I moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I, pel Grup de VOX, el diputat Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. Bé, moltes gràcies per la seva compareixença, senyora Esteve, senyor Rius, i gràcies per l'explicació i, sobretot, felicitats per la tasca que fan per al foment de la cultura, una tasca indispensable, i ho fan vostès amb un criteri assenyat. I, per tant, les meves felicitacions, del meu grup. I això és necessari, clar que és necessari, és molt necessari, perquè nosaltres sí que pensem que realment la cultura és, o hauria de ser, la quarta pota de la societat del benestar, més enllà que un mer eslògan del Departament de Cultura que repeteix doncs, malauradament, l'anterior Govern de la Generalitat, i aquest també, però que no es trasllada a una realitat evident, ja que els pressupostos del Departament de Cultura són els quarts més petits de tots els pressupostos de la Generalitat, i quan hi ha pressupostos, eh?, com és el cas.

Evidentment, vostès, que parteixen d'una realitat empresarial, però també doncs molt arrelada en el món de la cultura, deuen estar sorpresos, una mica, de la negligència de l'Administració en no tenir uns pressupostos doncs aprovats, diguéssim, quan pertoca, abans de començar un curs. Perquè, clar, això qualsevol entitat que sigui, per modesta que sigui, necessita doncs saber on arribarà amb l'acompanyament d'uns pressupostos. Això és evident, no?

Bé, per tant, vostès, des de l'any 14, tenen també aquesta intenció de construir una modificació de la llei del mecenatge, que és fonamental, és evident, perquè aquesta llei ha de dinamitzar el sector —és evident, és necessària. Han hagut de prendre la iniciativa vostès perquè la negligència de l'Administració és real. Jo, amb tot el respecte, però l'hi dic sense cap tipus d'entrebanc. I els felicito per aquesta iniciativa, perquè, si no, doncs no sé on estaríem.

I la meva pregunta seria, clar, tenen vostès doncs una esperança molt propera que aquesta modificació, aquesta nova llei de mecenatge, arribi a bon port? És evident que és necessària. I, entre altres coses, també una petita pregunta, ho fan vostès al

seu argumentari, que ens han fet arribar, a tots els resums i totes les conclusions les quals ens han arribat... És veritat que més o menys estem en un dos per cent de capacitat de decisió dels nostres impostos, els espanyols. Això diu –i acabo ja, perdó, president– molt poc en favor de la confiança de l'Administració general de l'Estat i de l'Administració autonòmica envers el ciutadà. I, per tant, això sí, això s'ha de moure. Vull dir, hem de tenir més capacitat de disposar dels nostres impostos per tal de fomentar precisament també la cultura. I, per això, això serà possible? Vostès ho estan treballant, és veritat. I, bé, pràcticament, doncs amb aquestes puntualitzacions o preguntes jo ja estaré satisfet si em poden contestar.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I la diputada Susanna Segovia pel Grup dels Comuns.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Sumar-me als agraïments per la presentació i per la tasca que fa la fundació, que, efectivament, és fonamental que hi hagi doncs aquesta diversitat d'actors socials que entenen que la cultura ha de ser un dels pilars bàsics d'un estat democràtic i d'un estat del benestar. Moltes de les qüestions... I per no repetir-me, perquè després no tindrà tant de temps per respondre tot el que li estem preguntant, però afegiré alguna pregunta més.

M'ha cridat l'atenció una mica... En la presentació de la memòria, vostè, a més a més, ha fet esment, no?, de l'acompliment dels objectius globals de desenvolupament sostenible. Sí que li voldria preguntar una mica més de detall d'alguna d'aquestes actuacions que a la memòria detallen, no? Doncs quines actuacions fan per a l'objectiu 1, que és el de fi de la pobresa.

Una mica més, també preguntar-li sobre els temes de perspectiva de gènere, com la treballen la qüestió de la perspectiva de gènere i garantir que hi hagi equitat en els diferents espais de la fundació, però també en els premis i en les mentories i amb tot el suport que donen als diferents actors de la cultura.

I per nosaltres, i vostès també ho posen com un dels eixos que treballen, no?, que és el d'educació... Nosaltres fa temps que estem..., bé, que posem sobre la taula la

importància que l'educació estigui molt vinculada a la cultura i que hi hagi un accés a la formació en cultura i en totes les arts vinculades des de petits, des d'una primera infància. Perquè sí que creiem que hi ha un biaix molt important en funció de la renda en l'accés a la formació en música, l'accés a la formació en les diferents arts. I ens agradaria saber si tenen alguna línia de treball. Més enllà d'empresa i cultura, doncs empresa, cultura i educació també. Si hi ha algun plantejament que s'estiguin plantejant fer per garantir que hi hagi més equitat en l'accés a la formació de nens i nenes i de joves, no?, que, com deia, hi ha un biaix molt important degut a l'alt preu que moltes vegades té la formació especialitzada en música, en dansa, en art i en les diferents disciplines culturals.

I, finalment, com que just estem en tramitació de la Llei de drets culturals, sí que m'agradaria preguntar-li una mica el posicionament que vostès tenen, la valoració que fan sobre aquesta llei i com creuen que la podem millorar, tot i que estem en tràmit de ponència, però una mica relacionat la tasca que fa la fundació amb aquesta llei.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. I, bé, ara, per contestar en la mesura del que pugui, però, com sempre, estant... Endavant.

Maite Esteve Torró (directora de la Fundació Catalunya Cultura)

(L'oradora comença a parlar sense fer ús del micròfon, motiu pel qual no n'han quedat enregistrats els primers mots.) ...a tot. I, el més important, moltíssimes gràcies a tothom per aquestes paraules d'agraïment, que, sincerament, per a una fundació petita i tan ambiciosa ens sonen com una injecció d'oxigen directa en vena i que ens alimenten per seguir endavant. Aniré contestant tot el que he anat apuntant. Per favor, si em deixés quelcom, pregunteu-me directament.

Volem ampliar la base. És clau que, amb els anys que venen... Ara tenim un comitè d'estratègia de la fundació. A partir dels deu anys ens vam..., sempre ens autoanalitzem i ens autoavaluem. Creiem que, per exemple, el programa «Impulsa cultura» cada any s'ha de revisar. La societat va molt ràpid, el món va molt ràpid, i

el que necessita un projecte cultural avui potser al pic de l'any que ve és absolutament diferent. Durant la pandèmia vam digitalitzar tota la cultura, després vam fer transformació, ara estem amb la IA. Tot va ràpid, i això fa que tinguem una necessitat imperiosa d'autoavaluar-nos constantment. Volem augmentar el nombre d'empreses que tenen aquesta mirada cap a la cultura. Volem ser un moviment referent de suport al món cultural a través de donar tota aquesta formació i acompanyament als projectes, més que no pas diners i injecció econòmica, que si al darrere no hi ha una bona gestió no serveix massa de res.

Crec que molts de vostès

Fitxer 21CC4

han incidit en el mateix tema, que és prioritari per a nosaltres ara que aquesta llei de foment del mecenatge a Catalunya vegi la llum. Sentim i lamentem profundament que Catalunya no tingui una llei de mecenatge al segle XXI, quan som un país que hem nascut i hem superat molts moments històrics molt complicats a través de l'associacionisme i les fundacions. Llavors, clama al cel que autonomies com Castella - la Manxa, València, Múrcia, Balears tinguin lleis de mecenatge i que a Catalunya encara no s'ha intentat. Fa molts anys que amb molts de vostès tenim un diàleg obert i molt cordial i molt correcte. Vull manifestar expressament que hi ha una unitat i una voluntat..., que tenim més un tema de context que de text. Jo crec que estem tots els partits representats a l'arc parlamentari..., que sabem que aquesta llei ha de veure la llum, i crec fermament que amb la posició del Govern actual això serà possible si tots fem de més i tots anem a una. I és el clam que des de la fundació els demanaria que siguem tots de ment oberta, que tinguem tots aquesta voluntat perquè no ens torni a passar, com gairebé passa a Espanya i ja ens ha passat aquí a Catalunya, que és que s'acaba la legislatura i la llei no veu la llum.

Llavors, França sempre ha estat el que ha guiat els nostres passos. I què és el que aporta de més important a aquesta llei que nosaltres hem presentat i que ara corroborarem amb la proposta que farà el Govern? No són els incentius fiscals. Els incentius fiscals grans venen de la llei espanyola, que ens empara a tots. Catalunya només té un tram petit de l'IRPF. Això no farà diferenciar; no convenç a una persona

que porti diners o no n'aporti, que faci mecenatge o no. El que és important és el capítol quart, que fa un treball basat en el que va fer la llei Aillagon a França amb la *mission du mécénat*, que és aquesta necessitat de fer pedagogia sobre el mecenatge. Tenim un problema molt greu a Catalunya de la connotació negativa que aporten les paraules «mecenes» i «mecenatge»; està entès com un *greenwashing*, està entès com una persona molt gran, amb molts diners, que no sap què fer-ne i està entès com que primer has fet quelcom molt dolent que ara has de fer això bo. Això és el que intentem revertir amb aquesta campanya i és amb el que nosaltres estem intentant fer molta incidència i molt de treball. En quin moment aquells burgesos, aquelles empreses i empresaris que van creure en la cultura de finals del XVIII, principis del XIX i del XX i que ens han deixat un llegat del que encara ara vivim a Catalunya van perdre aquesta mirada i li hem donat aquesta connotació negativa. Aquí és on hi ha la feina i aquí és on aquesta llei ens pot ajudar.

L'equilibri territorial de les entitats per la fundació és molt important. La cultura no només passa a l'àrea metropolitana, la cultura és a tot arreu. I la cultura és dels pocs sectors que té quatre poders transformadors –el social, l'econòmic, l'intel·lectual i el territorial–, i això és cosa de tothom que arribi a totes les contrades, des dels Pirineus fins al delta de l'Ebre. I per això des de la fundació insistim tant en que hem de fer incidència a tot tipus de projecte, petit o gran, de l'àrea metropolitana o de fora.

La valoració de l'Administració pública. La relació amb la conselleria de Cultura sempre ha estat excel·lent. De fet, se'ns ha anomenat moltes vegades des de la conselleria com aquell braç que arriba on no pot arribar la pròpia conselleria. És evident també que les puges que ha rebut de subvenció aquesta fundació han estat ínfimes en els darrers anys i que ens agradaria que el suport que arribés des de la Generalitat fos molt superior i equiparable a la feina que s'ha fet i que hem demostrat que estem fent. Però la relació sempre ha estat excel·lent, i, és més, ens hem dedicat a unir no només amb el Departament de Cultura, sinó que es donessin la mà el Departament d'Empresa i el Departament de Cultura, que, en un sopar que va propiciar la fundació, recordo el conseller i la consellera dient-se: «Tu i jo mai havíem sopat junts.» I tot això ha propiciat aquesta campanya que han pogut fer les dues conselleries, i aquest camí ja no s'ha tornat a separar. A tots els nostres actes venen tant els representants d'Empresa com els representants de Cultura.

Estem fent aquest pla estratègic. Volem ser ambiciosos. Sabem que s'ha de millorar el PIC, que podem agafar projectes de país que poden sortir del PIC, no només deu projectes cada any, sinó quan es detecti un projecte que pot fer un fet diferencial en el país apostar per ell i buscar-li subvenció, patrocini i qualsevol recurs econòmic que el pugui fer créixer, sempre que comporti cap a la societat un fet diferencial.

Amb el tema dels pressupostos la fundació és absolutament optimista. S'ha fet des de tots els darrers governs un esforç titànic per arribar al dos per cent del pressupost, i nosaltres sempre hem tingut un diàleg obert i hem estat al costat del Govern en curs perquè això sigui possible i justificant i explicant com viu el sector. La precarietat del sector la coneixem –no cal que l'expliqui perquè és evident. És un sector que el covid va colpejar molt fort, i si bé des de la part editorial o l'audiovisual o els videojocs tenen una salut de ferro, per exemple, el cinema encara no s'ha recuperat i alguns sectors encara no s'han recuperat. Per sort, el teatre a Catalunya està celebrant èxit de públic assistent com no s'havia tingut mai, però són temporalitats i són professions. Que nosaltres veiem cada dia com projectes que passen pel PIC han de deixar de fer el fet cultural perquè no poden viure, no poden pagar les seves hipoteques i la seva qualitat de vida no és la de qualsevol altra professió, perquè té intermitència, i això els colpeja fort.

Amb els ODSs, tenim un informe fet i establert, que complim. Nosaltres tenim una frase que solem repetir amb els empresaris –la veiem. Tu, quan vas a un empresari o una empresària i li parles de cultura, si per *cuna* o «cole» no han viscut la cultura, és molt difícil que llavors, quan estan dirigint una empresa, compreguin el que pot aportar la cultura a través de l'empresa. Llavors, nosaltres treballem molt fermament perquè l'educació contempli la cultura, perquè compreguem com a país que no són les «maries» de les escoles. Però, mentre això sigui així, pujarà gent pensant que la cultura no té valor. És a dir, nosaltres hi creiem fermament, però és veritat que hi han altres fundacions que es dediquen específicament a l'educació de la cultura. Llavors nosaltres ens sectoritzem.

Hem estat també treballant molt fermament en que cada fundació cultural tinguem un espai molt nostre i que ens puguem complementar. No tindria sentit que diferents fundacions estiguéssim invertint recursos en les mateixes coses. Per tant, nosaltres

estem molt focalitzats en el tema del mecenatge, en el tema de la mirada empresarial cap a la cultura. I col·laborem, treballem i sempre estem al costat de les altres fundacions que tracten altres temes culturals, com molt bé ha dit, tan importants com són el de l'educació o altres àmbits.

No sé si em deixo alguna cosa. He anat apuntant... *(Algú diu: «El segell.»)* Ah, el segell. Sí, els criteris del segell els tinc aquí. Els hi puc explicar ràpidament. Lideratge, integració de la cultura a l'estratègia de l'empresa. Segon criteri són les accions: suport concret a projectes culturals, econòmic, en espècie, però prolongat en el temps. Ens han denegat segells per a gent que ha fet una aportació puntual. Això ells consideren que no és rigor. Rigor és aquella empresa que realment estableix una estratègia de suport continu i permanent. I el tercer, molt important, l'impacte. S'avalua l'impacte social, territorial i comunicatiu que es fa, perquè al final el que volem és que siguin exemple i que altres empreses puguin copiar-los.

Moltes gràcies.

El president

Doncs moltes gràcies a vostès per la compareixença, tant a la directora com al secretari, el senyor Rius, la senyora Esteve, i, naturalment, a tot l'equip de la fundació que els acompanya. Moltes gràcies.

I suspenem per uns minuts per acomiadar-los i esperar els altres compareixents.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

El president

Molt bé, doncs comencem la compareixença.

Compareixença d'Ester Bonal, representant de la Fundació Arc, per a informar sobre el projecte Xamfrà

357-00552/15

Voldria començar donant les gràcies, naturalment, a la senyora Ester Bonal, que és la representant de la Fundació L'Arc, i també a totes les persones que l'acompanyen. I la causa, diguem-ne, la raó de la compareixença és informar sobre el projecte

Xamfrà. Per un temps de quinze minuts li dono la paraula i, després, doncs els diferents grups també hi intervindran. I, després, per contestar una mica tot el que els hi planteji. Moltes gràcies. I té la paraula.

Ester Bonal Sarró (representant de la Fundació L'Arc)

Bé; bona tarda a tothom. Gràcies per aprovar aquesta compareixença avui aquí. I avui jo voldria d'entrada dir que faig de portaveu d'una proposta de resolució que va presentar el grup de cultura des de Xamfrà, des del centre de música i escena que tenim al barri del Raval de Barcelona des de fa vint-i-dos anys.

Fitxer 21CC5

Però el que venim a defensar avui aquí, o a proposar aquí, incorpora veus d'altres projectes. Sí, Xamfrà fa vint-i-dos anys que funciona i l'hem estat treballant com a prototip, però no només des de Xamfrà, i veureu que hi ha altres projectes que portem avui aquí una mica per argumentar i per justificar la petició de la creació dels ECAAPs. I jo vull donar moltes gràcies als companys i companyes, i, entre ells, especialment a l'Héctor Ramos, de Marianao, de Sant Boi, que avui s'ha escapat per poder venir a acompanyar-nos.

Bé, només volia començar amb una idea molt senzilla, que crec que ajudarà, que té a veure amb que hi ha coses que potser només les entenem de veritat quan ens toquen de prop, i això en cultura és especialment rellevant. Quan un fill, una mare, un amic travessa una situació de fragilitat, una dificultat emocional, un moment de desorientació, una situació inesperada, un problema de salut mental, aleshores ens sentim vulnerables i aleshores això sí que ens toca de prop, no? I aleshores ens preguntem on podem anar, qui ens pot ajudar, qui ens pot acollir o qui ens escolta sense jutjar-nos per allò que ens està passant. I el que agraïm en aquestes situacions és trobar una porta oberta, una mirada que t'acull, un espai on acollir-te. I la pregunta és, o la pregunta que ens fem tota una colla de persones és si cal que ho hàgim d'haver viscut en primera persona perquè això ens afecti o si també podem construir estructures que garanteixin que quan això li passa a qualsevol persona li puguem donar resposta digna. Una cita d'Emmanuel Lévinas, que m'agrada molt, diu: «L'altre em concerneix abans que jo mateix.» La proposta que us presentem té

a veure amb aquests altres que ens concerneixen. I el punt de partida beu d'una..., o, realment –valgui la redundància–, parteix d'una necessitat estructural.

Està a punt de publicar-se un estudi, «SIS mirades», que l'han impulsat la UdG i el grup Liberi, de la UdG, de recerca, i han focalitzat en aquest àmbit a través dels serveis d'intervenció socioeducativa de centres oberts i d'esplais diaris de Catalunya, i han entrevistat 1.250 infants i adolescents per aportar algunes idees clares sobre el fet de si feien o no activitats extraescolars: el trenta-set per cent d'aquests infants no en feien cap i el quaranta-cinc en voldria fer i el vint-i-cinc no ho sap ni si en voldria fer. I quan es pregunta als professionals sobre aquest tema ho atribueixen a motius econòmics, a manca d'acompanyament i a desconeixement de l'oferta que hi ha. I el que conclou aquest estudi és que no és manca d'interès, que és manca d'un accés real a oportunitats educatives, i que ens trobem amb una bretxa clara entre el dret formal, que ara tenim una llei de drets culturals que s'està coent, i la realitat. L'accés a la cultura, i sobretot a la pràctica artística continuada, és desigual, amb un gran biaix per raons de pobresa, discapacitat, situació administrativa, etcètera. I quan aquest accés es dona moltes vegades és per projectes temporals, que és molt difícil que siguin sostenibles.

Aleshores, què és el que realment ens cal? Ens cal un accés fàcil, continuat per poder treballar el vincle i amb espais que no siguin estigmatitzadors, amb espais que siguin d'acollida. La proposta que us portem avui és una proposta d'ECAAPs. Què són els ECAAPs? Els ECAAPs és el que ens ha semblat més pedagògic per explicar el que som Marianao, el que som Xamfrà, el que és Riborquesta, el que és el projecte social de l'Orfeó Lleidatà, que és el més veterà, per cert, i que aquest any fa vint-i-cinc anys. I els ECAAPs són espais culturals d'acollida i atenció primària. I la idea dels ECAAPs té a veure, perquè ens entenguem i perquè en l'imaginari se'ns facin visibles..., potser, segurament, el símil amb salut serien els CAPs, o sigui, els centres d'assistència primària, d'accés immediat per atendre, prevenir i atendre la salut física i fisiològica de les persones. En el cas dels ECAAPs, l'atenció és la salut mental i emocional i social. Té a veure amb aquesta idea de salut més ampliada, per dir-ho d'alguna manera.

Aquests espais han de garantir l'accés universal a les pràctiques culturals i artístiques sense cap barrera i de manera continuada. No cal que es compleixi cap requisit previ per formar-ne part. S'ha de poder entrar en qualsevol moment de l'any. No hi ha d'haver burocràcia excloent que atregui la gent, no es classifica abans d'acollir ningú. I les arts col·lectives, que això és molt important, ens permeten conèixer-nos i reconèixer-nos. La clau no és l'oferta en els ECAAPs; la clau és la creació de vincle, sí. I el que per nosaltres és molt important, que aportem avui, és que això ja existeix –ja existeix–, i no només existeix a Xamfrà. Sí, en aquest moment estem treballant també un mapatge, que s'ha de fer més gran –s'està formant la Taula del Tercer Sector cultural i realment hi ha moltes iniciatives, eh?, en molts espais. L'última que jo conec és una de fa un any i mig d'unes joves músiques i mestres de Vic, que han posat en marxa Mai Farts –és el nom del projecte, Mai Farts–, i en un any i mig ja tenen trenta joves involucrades i involucrats. I l'altre dia m'enviaven vídeos, il·lusionadíssimes, i estan tirant molt endavant aquest projecte a Vic, inspirades en l'Orquestra de la Bona Sort, en Xamfrà, en altres projectes que han anat coneixent. I ens reuníem amb el Xavi de Marianao l'altre dia perquè a Sant Boi també està passant. Hi ha coses molt boniques que estan passant tant a Xamfrà com a Marianao, que és que, diguem-ne, usuaris o participants de la Fundació Marianao, en el seu moment, o de Xamfrà ara comencen a ser professors, no? I l'Héctor, per exemple, ara és professor de Vilaboi, que és una banda simfònica que han posat en marxa, a més a més dels cors de Palau Vincles. O sigui que es treballen moltes coses a aquest nivell.

Què tenim en comú tots aquests projectes, que som tots diferents i de barris diferents i de poblacions diferents? Doncs que són espais impulsats per entitats o agents sense afany de lucre, vinculats al territori –això és molt important– allà on els desenvolupen. L'accés és obert, és inclusiu i mai segregat. Els objectius són la inclusió, el desenvolupament i la socialització de les persones que hi venen. I l'impacte –tenim estudis d'impacte– és a nivell personal, és a nivell educatiu i és a nivell comunitari. Són espais que fan possible allò que reclamem, que són els drets culturals. I per què són claus? Doncs perquè garanteixen aquest accés real, mobilitzen persones i col·lectius en risc que moltes vegades no es mobilitzarien. prevenen exclusió perquè són entorns no segregats i segurs, detecten vulnerabilitats

i permeten que ens coneguem i reconeguem per generar vincles estables, i, a més a més, ofereixen continuïtat i estabilitat en la participació cultural. I ho fan sense estigmatitzar. Són espais on la cultura és patrimoni de la humanitat, però generar-la és patrimoni de la comunitat. Són espais on la cultura esdevé salut, educació i cohesió social.

No substitueixen res –això és molt important. Els ECAAPs treballen en xarxa: treballem en xarxa amb els CAPs, treballem en xarxa amb les biblioteques, treballem en xarxa amb els centres cívics. Som ponts perquè gent que no estava mobilitzada es comenci a mobilitzar. Una de les coses precioses que està passant a Xamfrà, per exemple, amb el grup de teatre de joves, és com, en els grups de WhatsApp, amb joves de divuit, dinou, vint, vint-i-un anys, s'envien quan hi ha una obra de teatre interessant per anar-hi i s'han convertit en públic actiu també, que és molt important. No dupliquen serveis –els connecten, els acompanyen– i fan de porta d'entrada moltes vegades en aquests serveis. Són una peça que ens falta en l'ecosistema de la cultura del país, ens falta aquesta peça. I si la fem i la sabem fer bé entre tots..., i és una peça que us necessita a vosaltres, necessita l'Administració, ens necessita a la societat civil, que estem mobilitzats, i necessitem els propis participants.

La proposta que us portem és un reconeixement dels ECAAPs a dins del marc de la llei cultural com un equipament de proximitat cultural més sumat a altres equipaments; mapejar el que ja existeix, desplegar una xarxa territorial i garantir-ne el finançament, amb un lideratge publicocomunitari, amb suport i seguiment de l'Administració pública –això és molt important. Que ho impulsi lo publicocomunitari no vol dir que no en siguem responsables. I també, i necessari, buscar suports privats via ESG, etcètera, precisament per fer-ho sostenible. Sí? A mi m'han fet pensar a vegades als Barnahus, sí?, la idea dels Barnahus per atendre necessitats molt urgents.

Permetin-me tornar a l'inici per tancar. Quan alguna cosa ens toca de prop tot es fa molt evident, no? Si jo tinc un fill autista, resulta que aleshores, de cop i volta, em preocupa molt que les persones autistes tinguin accés, no? Doncs poder no cal tenir el fill autista per adonar-nos-en, no? La qüestió és si volem que això depengui de la sort o si volem garantir que això sigui un dret per a tothom. Els ECAAP ja existeixen;

el que ens faria falta és que es reconeguessin com a tals; per tant, que la població sàpiga que és un lloc on hi pot anar –això és molt important. Detectar allà on en falten i facilitar que els agents del territori els impulsin amb el suport i l'acompanyament necessaris, tant de l'Administració pública com de les entitats que impulsem. Sí?

El president

Doncs moltíssimes gràcies per l'explicació, per la presentació. I comença la diputada de Comuns, Susanna Segovia, que va proposar la compareixença.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Gràcies també a l'Ester Bonal per portar-nos des de les seves pròpies paraules i la seva veu, també a les persones que l'acompanyen, tant de Xamfrà com Marianao com d'altres entitats, que fa molt de temps que treballen. De fet, no fa gaire també vam tenir la compareixença justament de l'Orfeó Lleidatà, que també va parlar d'aquests vincles. Per tant, crec que és interessant i important posar de manifest que al final són diferents iniciatives que d'una manera o altra estan arribant.

És cert que nosaltres en aquesta legislatura hem volgut potenciar molt aquest tipus de feina que s'està fent des d'entitats com Xamfrà. Vam fer una visita amb diputades del Parlament, que vam poder escoltar també, no?, de la veu dels nois i de les noies que estan participant d'aquest projecte que va molt més enllà... I sempre ho diu, no?, no és una escola de música, no és una escola d'art; és una cosa que és un ECAAP, que, tot i que encara no estiguin reconeguts com a tal a nivell de la legislació, però que segurament, amb la tramitació de la llei de cultura se'ns obre una oportunitat de que aquest reconeixement es pugui fer. Com a mínim, nosaltres treballarem perquè això sigui així.

Crec que..., i moltes vegades ho posem sobre la taula, la importància de l'accés a la formació cultural i l'accés a la cultura des de petits, des de petites, des de joves. És a dir, tenim un important biaix en l'accés a la formació en arts i en cultura de nens i nenes si no es poden pagar una sèrie d'extraescolars per les quals puguin aprendre un instrument o puguin aprendre dansa o puguin fer teatre o puguin fer fotografia o puguin fer pintura. Per tant, quan la cultura acaba sent només una assignatura de

música, que moltes vegades no és una assignatura tampoc central en el temari... L'accés a la cultura no pot ser només anar a veure el teatre o anar a veure el concert, sinó ser capaç de tenir la formació per ser tu qui produeix aquesta cultura i qui la comparteix amb la resta, no? I, des d'aquesta perspectiva, sí que volíem, amb la moció, amb la proposta de resolució que vam aprovar amb un suport majoritari dels grups d'aquesta comissió, posar de manifest la necessitat d'aquests ECAAPs, que tu ja has explicat el que són i, per tant, no cal que jo hi entri, però sí posar sobre la taula la idea que tu deies: ja existeixen, però sempre estan en risc, i són espais que també són vulnerables, no? I vosaltres mateixos com a Xamfrà heu tingut diversos reconeixements a nivell de premis nacionals, fins i tot reconeixements fets pel Parlament, però, en canvi, costa molt mantenir aquesta activitat, no? Per què? Perquè tota la burocràcia que vosaltres demaneu que no hi hagi perquè la gent hi pugui accedir..., en canvi, vosaltres us trobeu doncs amb aquesta burocràcia, amb les dificultats de les subvencions, amb la no garantia de que hi hagi continuïtat, fins al punt de que projectes que han estat reconeguts com a premis nacionals de cultura estan en risc la seva viabilitat i la seva sostenibilitat.

Llavors, al final, la pregunta és també quines són les recomanacions, què demaneu que es faci perquè aquests projectes puguin ser viables, puguin anar més enllà, perquè els ECAAPs puguin ser reconeguts com a institucions fonamentals d'espais públics comunitaris, no? Posar sobre la taula que hi han diferents maneres de col·laboració publicoprivada i que la col·laboració publicocomunitària és una manera de col·laboració publicoprivada, no? Perquè hem vist just en la compareixença anterior com les empreses volen col·laborar amb la cultura i demanen una llei de mecenatge, que està molt bé i és molt necessària, però que hi han altres maneres de col·laboració comunitària, publicocomunitària i que no pot ser que aquestes maneres de col·laboració estiguin en el racó, no estiguin en la prioritat de les polítiques de cultura ni en el pressupost de cultura. I que, en canvi, no s'acabi de veure la importància que tenen per a la sostenibilitat, per a la cohesió, per a la transformació i per a tot allò que ha de ser prioritari per tenir una ciutadania més justa i més igualitària.

Les preguntes, bàsicament això: com vosaltres necessiteu que des de lo públic es treballi i s'aporti a aquests espais públics comunitaris i com des del Parlament, a través de la llei de drets culturals i a través dels pressupostos, podem aportar-hi.

Gràcies.

El president

Gràcies. I ara, pel Grup de Junts, el diputat Bertran. Endavant.

Jordi Bertran i Luengo

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyora Bonal, per l'explicació, pel projecte. De fet, en vam parlar en aquesta comissió, com bé ha explicat ara mateix la companya diputada, arran de la proposta de resolució.

Nosaltres, manifestar el nostre suport absolut a aquest tipus d'iniciativa. Quan es parla d'acollida, de dignitat de la persona, de comunitat, són conceptes que ens hi sentim còmodes i, per tant, creiem que hi hem d'estar al costat. També, quan es vinculen elements com la salut mental i emocional

Fitxer 21CC6

amb temes de cultura, creiem que són vies a explorar i que, realment, malgrat doncs que hi han iniciatives com la seva, que fa anys que funcionen, és un camí que té molt molt recorregut per fer i, per tant, considerem que cal estar-hi molt al damunt, no?

Ens interessaria, per una banda, conèixer quines serien les traves que actualment, a nivell de tramitació administrativa, es troben més en els equipaments que formarien part d'aquests ECAAPs, encara que no estiguin definits normativament, però vull dir que ja convenim que utilitzem aquestes sigles i aquesta definició. És a dir, quins serien els tràmits ara, les càrregues que serien més feixugues, si és que es podria contribuir a simplificar-los, ja sigui a través de la llei o ja sigui a través d'altres propostes, no?

I, després, també ens interessaria saber quin seria el sistema que vostès consideren més adient per vehicular aquesta relació que reclamen amb l'Administració. És a dir,

una cosa és la realitat que funciona ara, no?, i les mancances que hi puguin haver, com es poden resoldre, però, quina seria la fórmula més adient per trobar aquesta vehiculació entre els ECAAPs i l'Administració? Perquè segur que potser les que funcionen en altres àmbits potser no són les més adequades per a aquest, no? I, per tant, si poguéssim aprofundir en aquest aspecte, crec que seria interessant per desenvolupar properes iniciatives.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I la diputada Raquel Sans pel Grup d'Esquerra Republicana.

Raquel Sans Guerra

Gràcies, president. Moltes gràcies a la senyora Bonal, a la gent de Xamfrà, també de Mariano que sou avui aquí i, de fet, a totes les persones que formen part d'aquests ECAAPs, no?, que ja esteu en funcionament.

Jo el primer que voldria fer, senyora Bonal, és agrair-li el discurs, també. Perquè, malauradament, massa vegades en aquest Parlament sentim discursos deshumanitzadors, no?, que tracten els col·lectius com a col·lectius i no hi veuen persones. I una de les coses de la visita que vam fer a Xamfrà és que a Xamfrà tothom és persona, i jo crec que la idea de la humanitat, aquesta idea de trencar barreres, aquesta idea de conèixer per reconèixer que assenyalava, crec que és fonamental i crec que és important també que ocupi l'espai públic, que ocupi també el discurs polític, perquè, malauradament, estem sentint massa vegades discursos que van en una línia contrària. Per tant, agrair-li aquest punt d'empatia, aquest punt d'humanitat i aquest punt de fer-nos reflexionar, també, com a servidors públics, com a legisladors, en aquest cas, que no cal que et passin coses, no?, i aquesta situació de vulnerabilitat la podem patir tots en algun moment de la nostra vida. I, per tant, que no cal que et passin aquestes coses personalment com per mirar els altres i entendre que tots som subjecte de drets. I aquí doncs crec que la llei de drets culturals és fonamental i, per tant, sé que vostè també vindrà a comparèixer en el marc de la llei de drets culturals. Per tant, també ja en parlarem de manera més detinguda i més concreta.

Els meus companys s'han avançat a la pregunta, no? Parlàvem de l'Orfeó Lleidatà, de Xamfrà, de Mariano; són iniciatives que funcionen, a mi la preocupació d'aquesta col·laboració publicocomunitària que s'assenyalava és que la intervenció de la institució no ho espatlli, eh? Massa vegades, quan entra la institució... Parlem d'aquest excés de burocràcia, parlem d'aquesta rigidesa, no? Una de les gràcies de xamfrà és que un alumne pot començar quan vulgui, que no hi ha barreres administratives, que no hi ha barreres temporals, que no hi ha barreres capacitistes, sinó aquesta flexibilitat, que és el que ho fa interessant. La preocupació és com aquesta col·laboració no ho espatlla, no?, com l'excés de rigidesa que moltes vegades té l'Administració pública pot espatllar un projecte, o projectes que tenen la trajectòria com, per exemple, la de l'Orfeó Lleidatà. Per tant, com compaginem les dues coses i com col·laborem.

I, després, més enllà d'aquests projectes concrets, també, com, des de l'àmbit legislatiu i també l'executiu, podem treballar perquè aquest trenta-set per cent de persones, de nois i noies que no fan activitats extraescolars tinguin accés a tot plegat. Ho hem dit moltes vegades en aquesta comissió: moltes vegades, el principal element de diferència..., tenim l'educació pública, però, quan s'acaba l'escola, quan s'acaba l'horari lectiu, veiem que apareixen les diferències, que apareixen les dificultats, i aquí la bretxa s'obre de manera extraordinària. Per tant, també, com podem treballar des d'aquí. Perquè, més enllà dels ECAAPs, no?, que fan aquesta atenció que faria el nostre CAP, com de manera sistemàtica i garantida en el temps doncs podem donar resposta a aquesta diferència.

Moltíssimes gràcies per la feina que feu. I esperem doncs poder, a través de la llei de drets culturals, trobar aquesta vinculació i aquest suport.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. I ara a la diputada Lorena Roldán pel Partit Popular.

Lorena Roldán Suárez

Sí; moltes gràcies, president. Moltes gràcies també a la senyora Bonal i a totes les entitats i persones que avui ens acompanyen en aquesta compareixença.

Vull fer una prèvia. Se n'ha parlat d'aquesta visita que vam fer a Xamfrà, i jo vull donar les gràcies a la senyora Susanna Segovia, que va ser la que va organitzar aquesta visita, especialment per la insistència. A vegades, amb les agendes que portem, ens arriben moltíssims correus; alguns, malauradament, no els podem atendre. Però és veritat que la Susanna, des del primer moment, ens va insistir en la importància d'aquesta visita. Ho vas fer molt fàcil, Susanna, també, no?, amb les dates, amb pensar també en les diputades que venim de fora per trobar un dia que ens poguéssim encaixar. I de veritat que t'ho vull agrair perquè va ser una visita d'aquelles que toquen el cor, i crec que d'allà vam sortir també amb una altra mirada, no?

I jo crec que, Ester, tu deies que, a vegades, fins que no ens toca de prop no ens n'adonem, i a vegades crec que a nosaltres també doncs ens fa falta obrir aquesta mirada, conèixer doncs els projectes de manera més individualitzada, per dir-ho d'alguna manera, perquè és veritat que moltes doncs vegades parlem de xifres i parlem en abstracte, però no ho coneixem, no? I és veritat que des d'aquí des del Parlament també fem molta crítica doncs de les subvencions, de la manca de transparència, de que no sabem on arriben els diners. Bé, jo crec que visites com aquesta doncs et fan veure que hi han projectes que valen molt la pena. I un d'aquests, per mi... –parlo per mi, i veig que la resta de companyes assenteixen–, doncs és un d'aquets que val la pena i que hem de posar-hi aquests esforços perquè tirin endavant.

Tu deies també que l'important dels ECAAPs és crear vincle. Jo recordo com un dels exalumnes, que vam tenir doncs l'oportunitat de compartir amb ell aquella tarda, ens deia que tu eres com la seva mare a Catalunya, la seva segona mare. I jo crec que això ens posa de manifest, no?, en què consisteix el projecte Xamfrà, que va molt més enllà d'un projecte cultural. Hem parlat que és un projecte de cohesió social, és un projecte d'equitat territorial, d'equitat en l'accés, és un projecte de participació comunitària, però crec que va més enllà per oferir doncs, a vegades, aquest caliu que a un li manca, no? I estem vivint doncs realitats molt dures. Que és veritat que els darrers anys la societat catalana ha canviat moltíssim, que tenim aquestes realitats, per molt que a vegades no ho vulguem veure o estem, no ho sé, més fixats en trobar una solució. Però és que ja tenim aquesta realitat aquí i hem de fer alguna

cosa. I jo crec que projectes com el vostre doncs estan molt enfocats en aquesta part, no? I, per tant, jo us vull donar les gràcies des d'aquí, felicitar-vos, perquè moltes vegades també ho feu doncs amb aquesta manca de recursos.

Jo, per mi, la meua pregunta també és com podem ajudar. És a dir, és veritat que ara tenim la llei de drets culturals. Aquesta figura dels ECAAPs no existeix com a tal. Jo us volia preguntar si teniu coneixement de que això existeixi en altres països del nostre entorn o fins i tot en altres comunitats –jo ho desconec. Però com ho podem fer per vehicular aquesta figura una mica perquè tingui consistència, perquè, si no, és molt difícil accedir a les ajudes, a les subvencions. Parlàvem de la burocràcia; doncs tot això sempre posa entrebancs. I, per tant, com ho podem fer, com ho podem vehicular, si és a través d'aquesta llei de drets culturals o com ho hem de fer.

I també jo recordo com..., us vull preguntar també pel tema dels recursos, com subsisteix Xamfrà. Perquè també recordo que ens explicàveu, no?, de vegades ens deïeu: «Bé, doncs a vegades hi han famílies que paguen lo del seu nen i deixen pagat un altre mes per un altre alumne.» I jo crec que això també és una realitat, que està molt bé aquesta solidaritat i aquesta generositat de la gent, però que no hauria de ser la manera en la que doncs projectes com el vostre puguin tenir continuïtat, no?, sobretot en espais doncs com, per exemple, la zona del Raval, que és veritat que està més degradada i que necessita aquest impuls també per part de l'Administració.

Jo, per part meua, com deïa, doncs res més. Agrair-vos aquesta tasca que feu, agrair-vos també que hagueu vingut avui doncs a explicar-la i a donar també, a través d'aquest altaveu de la Comissió de Cultura, coneixement de la feina que feu. En el seu dia ja us vaig doncs traslladar el suport del meu partit, del meu grup. Vam tenir també oportunitat, amb aquesta resolució que vam aprovar, que també va ser a proposta dels Comuns, de manifestar també aquell suport, que, si no recordo malament, doncs vam votar a favor pràcticament de tots els punts. I, per tant, com que ho vaig fer en privat, també volia aprofitar avui per fer-ho aquí en aquesta seu. I el que necessiteu, doncs aquí estem.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara el diputat Manuel Acosta, del Grup de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Bé; moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyora Bonal, per la seva exposició i felicitats per la tasca que desenvolupa en aquesta xarxa d'elements necessaris per possibilitar la integració social de les persones potser més desfavorides, més febles, a través de l'art, de la cultura, de les arts escèniques. La veritat és que és una realitat que..., des de l'enfocament que tingui cadascú, però que, si té aquest objectiu, com ens ha esmentat i ja s'ha explicat, per tant, és lloable la seva tasca. És veritat que és una tasca que fan vostès que brolla d'alguna manera del seu altruisme o de la seva visió envers el proïsme d'ajudar l'altre i, per tant, això només pot rebre aplaudiment i suport.

I, per altra banda, és una realitat que fan vostès, moltes persones d'altres entitats, diguéssim, amb altres matisos. I, malauradament, això seria, no exclusivament, evidentment no, però seria l'objectiu fonamental de l'Administració, perquè l'Administració ha d'estar sobretot ajudant aquell que més ho necessita, i això moltes vegades veiem que, directament o indirectament, no passa. I per això, per sort, doncs surt aquesta iniciativa i tantes altres tan lloables que fan aquesta tasca d'ajudar les persones, eh?, que és necessari.

En l'anterior compareixença s'ha explicat una cosa que indirectament també ha explicat vostè. Moltes vegades, el problema de l'accés a la cultura, que sí que és socioeconòmic i que sí que té doncs una barrera, d'alguna manera, econòmica, és que no s'ha fet pedagogia al bressol, a la família i fora de l'escola, i ja està, no? Per tant, això sí que seria molt positiu, que des de les administracions, des de les diverses entitats, es faci aquesta pedagogia per tal de doncs promocionar el gaudi de la cultura, no?

És només aquesta aportació, que les preguntes que s'han fet aquí són adients. I, per tant, no vull abusar de la confiança del senyor president, que abans m'he extralimitat del temps.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara, pel Grup Socialistes i Units per Avançar, té la paraula la diputada Imma Ferret.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Molt bona tarda a tothom. Gràcies, senyora Bonal, i a tot el seu equip i a totes les persones de les entitats que avui ens acompanyen en aquesta comissió doncs per presentar-nos el projecte de Xamfrà, i agrair la feina que fan al respecte per garantir el dret universal a la pràctica artística, com és un dels seus lemes de Xamfrà, no?, aquesta iniciativa doncs nascuda, com ens ha dit, per a l'educació integral de les persones a través de la música i les arts escèniques, una eina educativa de primer ordre i que, gestionant diverses iniciatives i programes, treballa per a les àrees de socioeducació, formació i creació d'una xarxa que fa possible, no?, aquesta tasca sociopedagògica que va néixer, com ens ha dit també, al Raval fa més de vint anys, amb aquest propòsit de crear aquest espai de trobada per conèixer-se, per sentir-se acollit i segur i per relacionar-se, per participar i, sobretot, per teixir confiança i fer comunitat a través de compartir doncs els llenguatges artístics, com el teatre, la música o la dansa, no?, i, sobretot, per acostar aquests col·lectius en risc d'exclusió.

En definitiva, aquest és un compromís, entenem, per tenir cura de la societat i generar oportunitats. Per tant, a través d'aquest element motivador, inclusiu i emocional que ens proporcionen doncs les arts escèniques, arribem al que entenem que vol aquest projecte, no?, que és una societat més cohesionada per complir el dret de la persona a participar lliurement de la vida cultural de la comunitat i a gaudir de les arts i a participar i beneficiar-se del progrés, garantint la dignitat de les persones des de la igualtat d'oportunitats i la bona convivència. Per tant, podríem dir que aquest propòsit de projecte va molt alineat amb els objectius del Departament de Cultura i que el nostre Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar també defensa, concretament amb l'objectiu departamental número 3, que parla de garantir els drets culturals, impulsant les arts i la cultura en l'educació i l'accés universal i la participació cultural, treballant perquè tothom tingui accés als equipaments i serveis culturals i perquè en pugui gaudir en igualtat de condicions, superant,

Fitxer 21CC7

doncs, barreres físiques, cognitives, econòmiques, territorials, culturals o generacionals que puguin dificultar-ne el seu accés. Val a dir també que des del Parlament s'està treballant per impulsar l'aprovació de la llei de drets culturals, que ha de fer possible objectius com el que avui ens ha explicat.

I, per tant, per tot plegat, en aquest sistema de col·laboració que ens ha explicat també, públicoprivat, li volíem preguntar si creieu que és una bona manera per continuar treballant per garantir aquesta igualtat d'oportunitats i l'accés a les formacions artístiques per a tothom. Igualment, també si ens podríeu explicar o aprofundir una mica més en com està, com es troba la Taula del Tercer Sector cultural, que sabem que es lidera des de Xamfrà, i si ens ho pot explicar una miqueta més en profunditat.

Perquè entenem que l'èxit del projecte rau en la singularitat d'aquest model d'intervenció social que fa possible doncs un procés d'inclusió i cohesió reals i que té capacitat de crear xarxa i aquestes aliances i que es poden replicar a altres entorns, i que, a més a més, doncs compta amb la cooperació entre persones, entitats i institucions i amb aquesta corresponsabilitat necessària. Per tant, des del nostre grup parlamentari, evidentment, també sabem que han tingut reconeixements al respecte de diverses índoles, com és ara la Medalla d'Or de l'Acadèmia de les Arts Escèniques l'any 22. I també els volíem expressar que esperem que amb aquest nou pressupost per a Catalunya es puguin fer efectives les dotacions en cultura necessàries per arribar a aquest anhelat dos per cent i per poder contribuir a la continuïtat de projectes culturals com el de Xamfrà, a banda doncs, com hem dit, de poder desenvolupar la llei de drets culturals. Per la meua part, res més.

Moltes gràcies, i endavant amb la feina que fan.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara, per contestar tantes coses com pugui, diguem-ne, té la paraula.

Ester Bonal Sarró (representant de la Fundació L'Arc)

Gràcies a tots i totes per les intervencions i per les preguntes. A veure, és una mica difícil això, eh? Intentaré resumir una mica. Unes quantes de vosaltres m'heu preguntat el com –el com–, i aquí jo torno a apel·lar a aquesta part més humanitzada, per dir-ho d'alguna manera, no? Nosaltres creiem que és urgent que recuperem la confiança; o sigui, hem de recuperar-nos la confiança. I quan diem recuperar la confiança, també de les entitats cap a l'Administració i de l'Administració cap a les entitats. Mentre l'Administració pensi que les entitats són *el bicho que tiene dentro*, això no funciona –això no funciona. Per tant, com generar...? I aquí jo apel·laré... O sigui, jo no tinc la vareta màgica, però com generar alguna estructura prou imaginativa com per no caure en aquest encarcament que fa tanta por que és l'excés de burocràcia, que moltes vegades...

A veure, jo penso que... Abans comentaves si això existeix en altres països. Jo l'altre dia vaig tenir tres nanos de quart d'ESO al despatx de Xamfrà que venien de l'Escola Pia Sant Antoni. Quan portaven una estona preguntant-me com funcionava Xamfrà, jo els hi vaig preguntar: «I vosaltres d'on heu vingut?» I em van dir: «Nosotros somos uruguayos.» I dic: «Ah, pues a mí me gustaba mucho un señor de vuestro país que se llamaba Pepe Mujica.» I diu: «¡Hombre!», tots tres entusiasmats. Diu: «Es que usted nos ha descrito las casas de cultura que puso en marcha Pepe Mujica.» Quan vaig estar a Colòmbia i vaig veure els *parques biblioteca*, que s'havien inspirat en els centres cívics nostres... Hi ha alguna cosa de l'encarcament que hem de superar. I això no és una fórmula màgica, és... Això, també, jo crec que a vegades xoquem les entitats que estem al territori amb els cicles polítics. Els cicles polítics són de cada quatre anys, i nosaltres en portem vint-i-dos i allà ens quedarem. Aleshores, és complicat, perquè hi ha unes urgències, hi ha unes...

Que l'Administració ho hagi de fer tot jo tampoc ho crec, perquè és que no és possible. El que sí que és un agent facilitador importantíssim i regulador, importantíssim, no? Aleshores, com recuperem aquest tipus de relació i com la recuperem també amb els ens privats, que dèieu que fa una estona heu tingut una intervenció amb aquest tema, no?, i com... Jo, últimament, estic... Nosaltres tenim una de les patrones de la Fundació L'Arc que és advocada de Cuatrecasas, no? I com recuperar aquesta idea de l'ESG des del convenciment cap al proïsme; no només des del que m'estalviaré diners d'hisenda, no?, sinó com buscar tot això. I

aquest joc d'equilibris és complex, és lent, però la meua modesta manera de pensar és que o ho fem entre totes o no ho farem. I si ho fem des de la confrontació, no ho farem. I la política, permeteu-m'ho, està en un moment de confrontació que això no avança –més aviat va enrere. Aleshores, jo ara us torno una mica la pilota al vostre camp, però hem d'intentar dialogar més i fer menys discursos. Sí? Si ens enquistem en el discurs, generarem actituds, com deia el Josep Pla, de no escolta, perquè tenim massa soroll a dins del nostre cap. Si hem d'escoltar l'altre, hem d'estar disposats a cedir en alguna cosa. I, si no, no ens en sortirem. Així és que ja veieu que no tinc cap fórmula màgica per fer-ho.

Els ECAAPs han de ser sistèmics, han de ser ecosistèmics i han de generar xarxa, perquè per reduir aquest trenta-set per cent hem de generar una xarxa molt potent. Perquè l'últim informe de Save the Children parla que el màxim nivell de desigualtat educativa és la franja zero-tres i és el fora escola. Però és que, a més a més, en aquest moment nosaltres a Xamfrà ens estem trobant que ens creix molt la franja jove, que hi ha molt jove amb pensaments suïcides, que tenim més joves del compte autolesionant-se, però és que, a més a més, tenim moltes solituds no volgudes de gent gran, i ara comencem a tenir molta gent gran també.

Un dels principis de Xamfrà és la permeabilitat –ja ho sabeu, perquè us ho vam explicar el dia que vau venir–, i la permeabilitat té a veure que quan algú ve perquè necessita alguna cosa hi estiguis atent. Però la permeabilitat també té a veure amb quan detecto alguna cosa em bellugo. No és només «facilitaré l'accés»; és «seré agent proactiu», perquè aquell col·lectiu o aquella persona que es pensa que allò no és per a ella entengui que també és per a ella. Sí? I d'aquesta manera podem treballar els processos. És molt lent, molt més llarg que un cicle de quatre anys, infinitament més llarg. Però jo tinc clar que vosaltres sou servidors públics, però és que també tinc clar que jo també ho soc, eh? I si no partim d'aquesta base ja podem anar fent volar coloms, diguéssim, que no ens en sortirem. Res més.

Ah, una cosa important. Una cosa és que una família ajudi una altra, i l'altra cosa és que també fem pedagogia amb la població i que ens corresponsabilitzem, que lo públic no és gratuït, eh? Lo públic té un cost i el paguem entre tots i totes. I aquest matí hem estat en un institut, en el que estem treballant, que hi ha hagut un

vandalisme amb uns instruments, perquè això passa, no?, i han aparegut instruments..., violoncels ratllats. I el que farem és treballar amb dos lutiers i muntarem un taller de reparació dels instruments amb els nanos, perquè entenguin, no? Avui, una de les preguntes que els hi feien és: quina diferència hi ha entre valor i preu? I avui era la pregunta que els hi fèiem als nens de segon d'ESO. Sí?

Hem de començar a apel·lar a la població quan parlem de pedagogia, hem de començar a apel·lar a la corresponsabilitat. I estan molt bé els drets culturals i estan molt bé els drets humans, perquè hi han de ser, però també tenim responsabilitats. I les responsabilitats no només les teniu les persones que esteu en els càrrecs polítics i a l'Administració; també la tenim la població. Per tant, aquesta és la feina de pedagogia que podem fer nosaltres. Vosaltres ens podeu donar suport, ens podeu guiar, ens podeu ajudar i ens podeu acompanyar, però l'execució l'hem de fer nosaltres, perquè l'Administració sola no la pot fer, no hi arribarà. És impossible, perquè és un *zoom* massa lluny. Heu d'estar més a prop. És el que deies tu: «El dia que ho veig de prop...», no? Quan ens toca de prop ens n'adonem. I perquè, si jo estic lluny, jo haig de confiar en qui està a prop. Si no confio en qui està a prop, què faré? Sembraré més desconfiança? És això.

El president

Jo vull agrair la intervenció. No ho faig normalment de fer cap comentari, però que en aquesta Comissió de Cultura es parli d'amor, d'humanitat i de confiança jo crec que interpel·la el millor de la política, que no està en un lloc o en un altre, sinó de forma transversal. Jo crec en l'esperit de tot servidor públic i també de servidor públic des de la dimensió de les entitats. Moltes gràcies pel missatge.

Gràcies.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

Fitxer 21CC8

El president

Doncs dèiem que comencem la tercera compareixença, que són unes persones que ens acompanyen, de la Societat Catalana de Filosofia, per presentar el projecte L'Òliba.

Compareixença d'una representació de la Societat Catalana de Filosofia per a informar sobre el projecte L'òliba

357-00556/15

Ens acompanyen en Bernat Torres, que és el director; la codirectora, que és l'Emma Grau, i un representant de la societat, que és el senyor Salvi Turró. Es poden distribuir el temps com els sembli i no cal que els passi la paraula. Com que ja veurem que... Perquè quedi gravat, normalment els hi de..., cada vegada, però com que dic que parlaran els tres, doncs també perquè quedi en l'acta, doncs parlaran tots tres, els noms que he dit. I ho faran per ordre..., primer comença el senyor Salvi Turró; després, el senyor Bernat Torres i la Imma Grau aniran alternant la intervenció. Per tant, per un temps de quinze minuts tots tres, té la paraula el senyor Salvi Turró. A part d'agrair-los, naturalment, que ens acompanyin avui.

Salvi Turró Tomàs (representant de la Societat Catalana de Filosofia)

Bé; també agrair a la comissió doncs que ens hàgiu cridat per informar-vos d'aquest projecte, evidentment. Bé, jo aquí faré una intervenció bastant curta en qualitat, diguem-ne, d'un dels primers que va impulsar el projecte dins de la Societat Catalana de Filosofia i de l'Institut d'Estudis Catalans.

Quan va sortir aquesta idea inicial, que en el fons la idea és molt simple, és fer un repositori de tots els textos de filosofia en català o d'assajos de filosofia en català, molts dels quals no són assequibles editorialment perquè estan exhaurits o perquè són edicions que ja han caducat, etcètera, etcètera, i molts d'ells són, per tant, difícilment assequibles... Aquesta seria una funció bàsica com a tal, aquesta és la idea inicial. Això no existia. I, per tant, quan em van oferir aquesta idea, jo, des de l'Institut d'Estudis Catalans –en aquest moment soc el delegat de l'institut en la Societat Catalana de Filosofia–, la vaig recolzar, evidentment, i vaig iniciar, diguem-ne, els ajuts des del propi institut amb dos projectes que es van finançar des de l'institut per posar en marxa aquesta web.

El projecte ha anat avançant. En aquest moment penso que ja està prou en marxa. El mateix Institut d'Estudis Catalans, com a tal institut, ja el té present per encabir-lo en un macroprojecte que s'anomenarà segurament Patrimoni Català. I, per tant, sembla que la continuïtat del projecte, que aquests primers anys ha estat una mica atzarosa, perquè, si bé l'institut va subvencionar..., bé, va ajudar dos projectes inicialment, després l'ajut ha vingut de la societat catalana, que tampoc té excessius fons, i ara, finalment, doncs sembla que ja el projecte serà assumit com a tal, no? Bé, aquesta és una mica la descripció general del que es fa i de les vicissituds, molt breument dites, d'aquests quatre o cinc anys que portem en aquesta feina, no?

I, bé, ara del que es tracta, penso, és d'explicar com a tal el projecte. I qui millor per explicar-lo que els dos que s'han posat al capdavant i l'han dut a terme i, per tant, són els que han treballat. Jo, en aquest sentit, he recolzar tot el que he pogut des de l'institut, però, evidentment, la feina l'han feta ells, i ells, per tant, acabaran d'explicar els detalls del que jo aquí us he dit simplement superficialment, no? Per tant, no sé si és Bernat o... Bernat.

Bernat Torres Morales (director del projecte L'Òliba, de la Societat Catalana de Filosofia)

Moltíssimes gràcies per aquesta introducció. Gràcies a la Comissió de Cultura per haver-nos convidat i disposar d'aquest espai. Hem de dir que encara no sabem com és que hem estat convocats aquí, tampoc, però estem molt contents de ser-hi per presentar aquest petit projecte, que es diu L'Òliba. Crec que han rebut la web, que comença amb ela, o, ela, com el «lol», que és... Però això és perquè resulta que la web de L'Òliba està presa pel bisbat de Vic, pel bisbe Oliba, i no ens la van cedir en el seu moment perquè van pensar que, tot i que ara no està activa, un dia o altre igual la farien servir. Per tant, nosaltres ens diem L'Òliba, però amb el «lol»..., loliba.cat. De manera que aquesta és la web. Jo ara soc el director d'aquest projecte, però no n'he estat el creador i la idea no ve de mi. Jo, simplement, doncs m'he trobat al mig del camí.

Aquesta idea neix en la ment del Josep Monserrat, que està aquí darrere. I, d'alguna manera, ell, que s'ha dedicat a la filosofia i a la docència molts anys i també al món editorial, experimenta doncs una situació que és molt habitual a casa nostra, doncs

que és que editorials que han fet una gran producció de llibres en filosofia de cop i volta doncs, per manca de capital, per manca de capacitat de comercialització o el que sigui, tanquen, i aquella obra que està publicada dins d'aquestes editorials doncs queda morta, no es comercialitza, ja no es troba a les llibreries. I, tanmateix, és un treball fet ingent. Hem de pensar que estem parlant de que en aquesta categoria, que en forma part el que presentem nosaltres dins L'Òliba, hem elucubrat que hi ha unes nou-centes o mil obres, és a dir, mil obres de filosofia en català; això vol dir obra original, és a dir, filòsofs catalans, que n'hi ha molts, tot i que no es coneixen gaire, i traduccions al català d'obra filosòfica. Són unes mil obres que estan descatalogades.

És a dir, un estudiant de filosofia, si busca la fenomenologia de Hegel –segur que els hi sonarà Hegel–, doncs està traduït al català, però no es troba més que en castellà, perquè, tot i que s'ha fet, no es pot comprar, no? I L'Òliba el que fa és, a través de petició de drets d'autor a l'editorial, als traductors, etcètera, posar a l'abast a través de Creative Commons, és a dir, la llicència doncs més restrictiva possible, aquests llibres, digitalitzant-los i posant-los a la web. És a dir, que és un projecte molt senzill. No té cap mena d'ànim de lucre; el que sí que té, evidentment, és uns costos de manteniment, perquè hi ha unes persones que es dediquen a treballar. En el meu cas, jo treballo, però jo no necessito cobrar re, perquè tinc una feina, però sí que l'Emma Grau s'hi ha dedicat durant molts anys, i, com a tècnica, inicialment, doncs evidentment, havia de rebre una contribució econòmica. Per tant, necessita aquest finançament.

Bé, això passa l'any 2019, més o menys, la idea, m'imagino, o potser abans, eh?, no ho sé –el Josep ho sap millor. Però, en un determinat moment, aquesta idea es va construir com a realitat, no?, com, diguéssim, les idees de Plató, però al revés, passa al món real. I l'any 21, justament, que és el que explicava el professor Salvi Turró, l'Institut d'Estudis Catalans, la Societat Catalana de Filosofia, la secció de Filosofia i Ciències Socials, doncs rebem una ajuda que ens permet iniciar el procés de creació de la pàgina web, digitalització dels primers textos, i això va començant a funcionar. I l'any 2025 ja es presenta la web, que és la que vostès ara poden consultar, aquesta pàgina web loliba.cat, on ara mateix, doncs, estan a disposició dels usuaris d'aquesta web, que és lliure, doncs unes cent trenta obres que han estat

digitalitzades més tantes altres obres que, si van a consultar la web, doncs no formen part del catàleg de L'Òliba pròpiament, sinó que formen part del catàleg d'altres institucions, per exemple, el mateix Institut d'Estudis Catalans, que té un catàleg també, que fa la mateixa funció, de molta obra de filosofia que no es comercialitza, incloent-hi publicacions periòdiques; es digitalitza per tal de que estigui a l'abast seguint tots els requeriments legals.

Per tant, L'Òliba fa una feina que, d'alguna manera, com saben, doncs en altres, diguéssim, àmbits lingüístics fan altres webs anomenades pirates, no?, com el famós LibGen –o sé si es pot dir LibGen al Parlament–, però tothom sap que els estudiants van a buscar llibres gratis al LibGen, però no trobaran la *Fenomenologia de l'esperit* de Hegel en català, d'acord?, malauradament i per sort, perquè llavors nosaltres, L'Òliba, doncs la podem tenir allà. Bé, aquest projecte va avançant a partir d'aquesta idea. A l'inici hi havien altres persones que van estar en la seva creació, com la Maria Arquer, la Marta Palacín i, finalment, jo mateix amb la col·laboració doncs de l'Emma, l'ajuda inapreciable igualment de Salvi Turró com a ponent dins la secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans, el president de la Societat Catalana de Filosofia, el Conrad Vilanou, que ha estat sempre doncs una persona que ha recolzat moltíssim aquest projecte.

I, bàsicament, si vostès doncs li fan un cop d'ull a la web de L'Òliba, que s'hi pot accedir també amb el mòbil, doncs té una estructura molt senzilla. És un arxiu de recerca de textos on hi ha un llistat de textos que apareixen fent una cerca de qualsevol. Si hi posem, jo què sé, «Plató», doncs sortiran els llibres de Plató que estiguin dins L'Òliba, que n'hi ha pocs, però apareixeran també tots aquells llibres on apareix aquest filòsof. I aquest és l'arxiu principal i aquest és l'arxiu que es va alimentant a poc a poc a través d'aquest procés de digitalització. Aleshores, nosaltres, diguéssim, ens alimentem de les editorials mortes, diguéssim, o de les subeditorials que ja no estan produint, com, per exemple, doncs Barcelonesa d'Edicions o com podria ser el cas, per exemple, d'Edicions 62, que té una grandíssima producció filosòfica que ja no es comercialitza i que seria interessant doncs que formés part del catàleg. Perquè, per altra part, aquestes col·leccions, moltes d'elles, han estat també finançades amb fons públics, i aquest fons públic ha quedat ara mateix inutilitzat, i L'Òliba podria perfectament fer que reviscolés o que

tingués una visibilitat. Nogensmenys, això no impediria que en un futur aquests llibres es comercialitzessin altre cop. Llavors els trauríem de L'Òliba i formarien part, diguéssim, del marc comercial.

Per tant, la pàgina té aquesta estructura, el cercador de textos, que es va alimentant d'aquests llibres descatalogats. En aquest arxiu hi ha altres llibres que sí que estan descatalogats, però formen part d'altres catàlegs d'altres institucions com l'Institut d'Estudis Catalans, la Fundació Joan Maragall i altres institucions, que potser l'Emma després recorrerà. A part d'això, la web serveix, diguéssim, de recursos o d'un..., és un espai de recursos per als estudiants i acadèmics que els interessin la filosofia o el pensament, que és una de les altres pestanyes que hi ha dins la web, on apareix, per dir-ho així, la quantitat ingent de feina que es fa en filosofia, ja sigui en l'àmbit del batxillerat o l'àmbit de la universitat: webs de professors que fan coses per als alumnes, youtubers que fan publicacions... Tot això està allà organitzat, de manera que és com una espècie d'espai de tot el que es fa en filosofia, o almenys pretenem ser l'espai de tot el que es fa en filosofia, no només a nivell de textos, en aquest cas descatalogats, sinó també de l'actualitat, diguéssim, del que va sorgint. I funcionem d'aquesta manera, és a dir,

Fitxer 21CC9

anem buscant editorials que ja no comercialitzen i els hi demanem: «Escolti, ens deixaria doncs demanar els drets dels autors d'aquests llibres que vostè ja no comercialitza?» En general, doncs la resposta és positiva. En general, hi ha altres casos on no hi ha resposta i altres casos on potser la resposta no és tan positiva, perquè estem, d'alguna manera, regalant o posant gratuïtament un material que ha costat doncs diners. Com deia abans, si aquests diners han estat públics, és lògic que aquests textos estiguin a disposició.

Bé, per tant, té aquestes dos tasques: catàleg de textos de filosofia descatalogats i recursos diversos de filosofia, i, per tant, posa a l'abast del públic general el que és la filosofia, específicament, en català, que és on es circumscriu aquesta web. Com he dit abans, si busquem Plató en castellà és molt fàcil trobar-lo, sense cap mena de problema, perquè, evidentment..., doncs bé, per com està muntat, diguéssim, el

món digital. I, paral·lelament –i això potser ho pot explicar millor l'Emma–, la web va tenint altres funcions, com, per exemple, donat que estem fent un catàleg de textos de filosofia en català, establir o començar a establir un cànon d'autors de filosofia en català, perquè és una cosa que encara no s'ha fet del tot, no?: qui és filòsof, qui no és filòsof... O on comença la filosofia, no?, Ramon Llull, fins on hi arriba. Hi havia aquella broma, no?, de... Bé, no la dic, perquè no té cap sentit aquí, però... De Tales a Sales. No, que vam tenir un profe de filosofia que es deia Jordi Sales, i la broma és de Tales a Sales, però, òbviament, Tales no era... (*Veus de fons.*) Eh?

El president

El degà.

Bernat Torres Morales (director del projecte L'òliba, de la Societat Catalana de Filosofia)

El que era... Bé, va ser degà, efectivament, sí. I anem fent. Aleshores, l'Emma Grau, que ha estat la meua col·laboradora en aquest procés executiu, ha fet una feina ingent. Jo he dirigit, però ella ha executat. La imatge que té la web és en gran part idea seva i de Marc Permanyer, que és el nostre informàtic, a qui, per cert, encara devem diners, perquè no en tenim per pagar-li ni tan sols la feina que ens ha fet. I ella ens podrà explicar una mica més també el funcionament intern d'aquest projecte, que és molta feina de demanar permisos i d'elaborar aquesta estructura.

Emma Grau i Cabré (codirectora del projecte L'òliba, de la Societat Catalana de Filosofia)

Gràcies al Salvi Turró i al Bernat Torres per aquesta introducció del projecte. Jo explicaré alguns detalls de la web, en concret, i del procediment que ja ha introduït el Bernat. I, després, per al torn de preguntes, si queda qualsevol cosa que vulgueu matisar, comentar o preguntar, doncs per a això estem també.

Deveu haver vist que, això, la web té dos seccions principals, que són l'arxiu de documents i la part d'actualitat bibliogràfica. I, originalment, com s'ha explicat, el projecte anava de l'arxiu de documents i de que aquest arxiu fos de textos descatalogats de filosofia en català. Clar, nosaltres coneixíem, per exemple, Barcelonesa d'Edicions, aquesta editorial que ja no publicava. Ens van informar que

hi havia uns textos del Casal del Mestre de Santa Coloma de Gramenet, que és material originalment elaborat per professors de secundària per als seus alumnes de batxillerat, però que es va editar en format llibre i, per tant, eren llibres que no es comercialitzaven, però que existien, s'estaven perdent, mig desintegrat, i que valia la pena digitalitzar i conservar. I una altra de les preocupacions principals de la primera idea del projecte era la col·lecció «Textos Filosòfics», originalment publicada per l'editorial Laia, fundada per Josep Ramoneda i Pere Lluís Font, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, i que posteriorment va ser absorbida per Edicions 62, on Ramoneda va continuar la tasca d'aquesta editorial fins que la col·lecció va deixar de comercialitzar-se, els noranta-nou volums. I actualment no es troba a les llibreries, o es troba algun volum aïllat per algun motiu, però no la col·lecció sencera.

Si veiem els llibres d'Edicions 62, són aquests (*l'oradora mostra un llibre*), per si algú no els tingués en ment. Potser els heu vist a vegades doncs a editorials de segona mà com un *re-read*, per exemple, o per cent noranta euros a internet, cosa que no sol ser assequible per als estudiants de filosofia. I el problema, a part de que s'estan desintegrant, com deia, i, per tant, alguns estan una mica en mal estat ja d'entrada, és que en les primeres pàgines veureu que posa: «Aquest llibre ha estat editat amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.» Malgrat tot, ha quedat com una col·lecció privada i desapareguda que doncs no és a l'abast dels usuaris, siguin alumnes, siguin professors, siguin interessats en la filosofia en general. I és un problema quan..., per exemple, a la carrera sempre es comença a estudiar, i la majoria de treballs acaben fent-se en castellà, perquè les cites solen ser en castellà, perquè els llibres que es troben solen ser en castellà –o en anglès, és igual–, quan a la llibreria, a la biblioteca justament podrien haver-hi aquests llibres, que existeixen i que són de qualitat. Són traduccions molt informades i són producció filosòfica també dels filòsofs catalans.

Llavors, dit això, doncs el projecte anava de recuperar aquests llibres, i la tasca que fem, com ha explicat el Bernat, és anar contactant els autors que encara són vius o contactant els seus hereus o marmessors dels drets per saber si hi hauria cap problema en que cedissin els drets de distribució. No demanem la totalitat dels drets d'autor, sinó els de distribució, i només per a la distribució digital del PDF que hi hauria penjat a la web. Els expliquem com va el projecte; ara també els hi podem

ensenyar la web. I, si hi estan d'acord, doncs rebem la cessió en nom de l'Institut d'Estudis Catalans. És a dir, qui com a entitat editora passa a ser, doncs, el propietari dels drets de distribució i, per tant, pot distribuir digitalment aquestes obres és l'Institut d'Estudis Catalans mateix, que és on hi ha la Societat Catalana de Filosofia i, per tant, on hi ha el projecte L'òliba.

Malgrat tot, també vam començar a trobar que ja hi ha llibres en català a la web, o a diverses webs, i que també valia la pena doncs intentar una difusió sistemàtica d'aquestes obres. I, per això, en realitat el catàleg és un catàleg d'obres d'accés obert en català, sigui que ja estan posades a accés obert pels seus propis editors doncs en blogs, en webs de fundacions, etcètera, o sigui que nosaltres els aconseguim fer d'accés obert a través d'aquest procés, on passen d'estar descatalogats a estar a la nostra web. I, això, pensant sobretot en quin tipus d'usuari podia fer servir la web i quin tipus de recursos podien ser útils a aquestes diverses persones, siguin, això, estudiants, professors, doctorands o simplement algú que passa per allà i voldria llegir aquests textos, doncs vam fer també la secció d'actualitat bibliogràfica, que és la segona de les més importants de la web, on hi ha, diguem-ne, dues parts en aquesta secció, també, que són una llista de les editorials actives que publiquen filosofia en català i un llistat de recursos *online*, per tant, món editorial i món digital de la filosofia en català.

La primera part, la llista d'editorials i publicacions universitàries, revistes acadèmiques, etcètera, està feta perquè, de nou, és possible que d'entrada no es conegui el panorama editorial català, no se sàpiga on podem trobar *El crepuscle dels ídols*, de Nietzsche, publicat en català, si no és en llibres descatalogats. I, per tant, hem anat posant ja no només el nom de les editorials o el seu catàleg general, sinó, concretament, les col·leccions d'obres filosòfiques, de manera que permetem un accés més directe a aquestes obres i que els estudiants es puguin fer un panorama més directe del que hi ha i com amb petites definicions, com veureu, de cada editorial.

I, després, hi ha una secció de recursos bastant llarga, i jo, a mesura que vaig trobant coses o a mesura que m'arriben, veig o que el Bernat coneix o que qualsevol dels nostres col·laboradors doncs coneix..., anem posant allà tot el que pugui ser d'utilitat

a algú que pugui utilitzar l'oliba.cat des de, això, webs del professorat català de secundària de filosofia a, això, projectes semblants, fins i tot si són doncs en altres idiomes, com en anglès, o el Projecte Gutenberg, per exemple. Perquè, al final, creiem que el que hem d'oferir sobretot és material, el màxim possible, i després que cadascú faci el que vulgui amb el material, dins de les restriccions, evidentment, de les llicències Creative Commons. Nosaltres fem servir la més restrictiva, que és la que veta qualsevol ús tercer, comercial, derivat, etcètera, de les obres. Es poden distribuir, es poden llegir tranquil·lament citant treballs, però, evidentment, ningú pot agafar i vendre aquests llibres sense el permís de qui originalment va ser el seu autor. La web funciona, encara que de moment només tenim alguns dels llibres que voldríem. De textos filosòfics, per exemple, no n'hem aconseguit encara, tot i que hem iniciat converses que ves a saber com continuaran.

I sí que podem oferir algunes estadístiques. Tenim, això, 131 obres en obert, siguin textos descatalogats o que ja es trobaven per internet, però el catàleg té moltes altres entrades on posem informació sobre aquestes altres obres que coneixem, que sabem que existeixen, però que encara no les tenim. Per això veureu moltes que no hi són, no hi ha el PDF, no hi ha un enllaç, però sí que hi ha almenys la informació de: es va publicar aquest any, en aquesta traducció, amb aquest autor, i doncs aviam si algun dia podem tenir-la. I, si no, doncs també informarem de que existeix i que està reeditada en tal l'editorial, per exemple, perquè també trobem que és la nostra funció. En total, això, el catàleg té unes 389 entrades per aquest motiu. I d'enllaços d'editorials, recursos, etcètera, veureu que hi ha 209 enllaços. Llavors, en total, ja tenim gairebé sis-cents o més enllaços, recursos, etcètera, que puguin ser utilitzats doncs de manera gratuïta, ni que sigui per al coneixement que hi ha de patrimoni de filosofia en català.

Pel que fa a usuaris doncs, per exemple, sabem que tenim unes dotze mil descàrregues a la web, que en un any, és a dir, fa un any i pocs dies que vam presentar el projecte, doncs equival com a mil descàrregues per mes, aproximadament, si féssim la mitjana. I considerem que és bastant i que, justament, per ser un projecte en els seus inicis, ho podem considerar un èxit. També tenim un gran seguiment a xarxes. Tenim un compte d'Instagram que té 890 seguidors, o 888 –sí, n'hem perdut un parell avui. Però, fins i tot si alguns d'aquests fossin *bots*, de

nou, són números que per a una xarxa social d'una pàgina web de textos descatalogats de filosofia en català és bastant; és a dir, no està gens malament per l'estàndard del que pugui aconseguir algú a xarxes. I, re, en aquest sentit, doncs sabem que hi ha seguiment per part d'estudiants, per part de lectors i lectores, simplement.

També estem en contacte amb diferents editorials, amb altres institucions, com l'Institut d'Estudis Vallencs, que ens ha ajudat molt a aconseguir obres. Fins i tot ens ha cedit una obra que ells encara estaven venent, perquè per error la vam demanar pensant que estava descatalogada. Ens van dir: «No, encara l'estem venent.» I nosaltres: «Ah, no. Doncs perdó. Re, re.» I no: «Sí, sí, ja ho hem parlat amb la junta.» I, sí, sí, aquí està el PDF sencer. Vull dir que justament hem rebut també molt bona recepció per part del públic possible i que teníem en ment.

I, per part nostra, doncs el que voldríem és, doncs això, donar continuïtat al projecte, poder aconseguir cada vegada més llibres, amb més suports institucionals, amb major finançament per pagar l'informàtic, que encara no ha rebut la compensació per haver-nos fet la web, i també anar millorant la web, perquè, justament, encara podem optimitzar moltes coses de com els usuaris poden fer servir el cercador. S'ha parlat de, per exemple, fer una secció dedicada a filosofia catalana i als textos dels filòsofs a l'exili, per exemple, encara que siguin en castellà. És a dir, poder donar lloc a altres qüestions que puguin interessar els usuaris de L'òliba allà, de la manera que tingui sentit en el futur del projecte. Llavors, a partir d'aquí, doncs oberts a respondre les vostres preguntes.

I moltes gràcies per la vostra atenció.

El president

Doncs moltes gràcies a tots tres. I ara, pel Grup de Junts, la diputada Renedo, vicepresidenta de la comissió.

Carme Renedo i Puig

Bona tarda. Benvinguts. Un agraïment molt especial i una felicitació per aquest romanticisme. Perquè realment és un projecte..., no sé si és el de Sísif o no, perquè és més creatiu, evidentment, i és més gratificant, però sí que sembla un projecte

ingent, no? Jo avui em mirava el catàleg de biblioteques públiques de la Generalitat, i només de llibres de filosofia en català allà n'hi ha 1.598, i aquests són divulgatius, diguéssim. Deu haver-n'hi fins al primer cicle universitari, però, vull dir, no són textos en edició crítica o coses d'aquestes, eh? O si mirava el de la Diputació de Barcelona en tenia 650. Però, en canvi, m'he mirat el catàleg de la Generalitat de llibres digitals, i de filosofia només en tenen quatre en català. Per tant, quasi que els hi podríeu deixar, no?, que els apugessin i que ho tinguessin ja com a armari de fons.

Perquè, realment, els títols que presenteu –que ahir em movia per la web i...–, bé, són títols molt sòlids. Per tant, no els hi faria cap mal, eh?, que féssiu un transvasament. I, en canvi, segurament que us podrien ajudar en alguna cosa, perquè, evidentment, teniu la feina aquesta de triatge, que és complexa, perquè es continuen editant. O sigui, no es para el temps perquè pugueu anar endarrere, sinó que heu d'anar endarrere i heu de continuar controlant el que es fa i el que va quedant descatalogat, ho heu de digitalitzar. I, a més, he vist que a totes les obres se'ls hi ha passat el CR; per tant, es pot buscar des de qualsevol manera, que això també fa com a retret, diguéssim, que tècnicament s'hauria de poder solucionar, que és que quan fas una cerca hi ha molt de soroll. O sigui, eh?, vull dir que s'hauria de poder perfilar, però això són diners. I, llavors, ho teniu penjat, que ocupa un espai que s'ha de mantenir, que això també són diners. I, a més a més, segurament els suports, a la llarga, s'hauran de refrescar, no?, perquè també hi ha una obsolescència tecnològica que també heu de...

Per tant, sí que necessiteu suport de l'Administració. No sé quin, eh?, ni de quina manera, però m'ha semblat molt interessant la idea que heu donat de que tota subvenció que es doni a un llibre tingui un retorn públic que sigui, quan quedi descatalogat, s'han de cedir els drets a qualsevol entitat sense afany de lucre que ajudi la seva divulgació o per al mateix catàleg de biblioteques de la Generalitat. Per tant, d'això en prenem nota, sobretot en un moment com el d'ara. No sé si en aquestes cinquanta-set editorials que s'han trobat entrampades amb les subvencions de la Generalitat del llibre en català n'hi ha cap de filosofia. Esperem que no, que no hàgiu d'anar-los a triar els títols perquè no els han pogut ni editar, no?, que tenen els drets i no els poden ni editar.

Compteu amb nosaltres per a qualsevol cosa que pugueu necessitar. Ah, i una altra cosa. En la web parleu sempre de distribució. Vosaltres feu distribució i feu comunicació pública, eh? Vull dir, quan gestioneu els drets, sobretot vigileu això, que no us agafin els dits.

I moltíssimes gràcies, eh?, perquè realment és molt interessant.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara, pel Grup d'Esquerra Republicana, la diputada Raquel Sans.

Raquel Sans Guerra

Moltes gràcies. Moltes gràcies al senyor Torres, a la senyora Grau i al senyor Turró per la seva compareixença i per la iniciativa, no? Deia la diputada de Junts «aquest punt de romanticisme». Jo estava ara potinejant també una mica la pàgina web i intentant veure tots els títols que tenen i com funciona. Els he de felicitar, perquè és molt simple, molt fàcil i molt entenedora, i no sempre passa amb les pàgines web.

Fitxer 21CC10

Per tant, felicitar-los. I també agrair-los la tasca, perquè poder viure plenament en català doncs fa que es pugui estudiar filosofia en català, que es puguin tenir referències d'autors en llengua catalana, sobretot de llibres que, com vostès explicaven, existeixen, són textos que existeixen i, per tant, està bé que algú faci aquesta feina de conservació.

Llavors, jo els voldria preguntar –ara també s'hi referia la diputada de Junts– si tenen algun vincle amb la xarxa de biblioteques de Catalunya per saber, no?, doncs que aquells títols que ja no estan catalogats o aquells dels quals ells no en disposen doncs si els poden derivar o els deriven a la pàgina web. Si hi ha algun vincle amb el Departament d'Educació. Vostè hi feia referència. Em sembla que era la senyora Grau que parlava dels professors de filosofia de secundària, no? Doncs si saben de l'existència d'aquesta eina per buscar determinats autors, per fer treballs de recerca, etcètera, etcètera.

I, després, el senyor Torres ha parlat d'un cànon de filòsofs en català, no?, per determinar. Si podrien explicar una mica més aquesta iniciativa. M'he quedat amb la curiositat i amb les ganes de saber-ne més. Per tant, si podria aprofitar també la intervenció per explicar.

I, després, com des de l'Administració es pot ajudar. Es feia referència al finançament d'iniciatives com aquestes. Doncs quan parlem de subvencions, i a vegades es critica l'excés de subvencions, doncs estan també, serveixen per poder donar suport econòmic a iniciatives com aquestes que no poden viure de l'altruisme, que els informàtics que fan aquesta pàgina web han de poder cobrar. No estem demanant cap luxe ni cap privilegi, sinó també doncs poder rebre aquells recursos de feines que l'Administració segurament no pot fer, que es fan des d'entitats privades, des de diferents col·lectius. I, per tant, com des de l'Administració fem aquesta col·laboració. Avui hem tingut diverses intervencions de col·laboracions publicoprivades, publicocomunitàries; doncs de quina manera podem establir també aquests vincles. I també jo crec que parlar d'on dipositarem els recursos públics crec que també és important. Per tant, saber quin finançament necessitarien i de quina manera podem ajudar-los a vehicular-lo.

Moltíssimes gràcies, sobretot per la feina que fan; no tant per la intervenció, que també, sinó per la feina que han fet.

Gràcies.

El president

(El president intervé sense fer ús del micròfon.)

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Doncs, en primer lloc, donar la benvinguda als representants de la Societat Catalana de Filosofia i agrair-los la presència avui al Parlament en aquesta comissió.

El projecte que avui ens han presentat doncs ens sembla una iniciativa realment molt valuosa, aquesta voluntat de recuperar, de preservar i de posar a disposició del públic obres filosòfiques en català, especialment aquelles que han quedat doncs fora dels circuits comercials, és una tasca que té un clar interès cultural i també,

evidentment, doncs educatiu, perquè parlem, en definitiva, de tenir aquesta voluntat de posar a l'abast de tothom un patrimoni intel·lectual que d'una altra manera correria un risc total de quedar relegat a espais totalment reduïts o estrictament especialitzats en la matèria.

A més, vivim en un moment en el qual tot sembla que és immediat; tot és en moltes ocasions superficial, i projectes com aquest doncs contribueixen a reforçar el pensament crític, a fomentar aquesta reflexió pausada i a facilitar l'accés al coneixement, i això crec que és molt positiu per al conjunt de la societat, especialment en un context, no?, com el que vivim, on el debat públic doncs probablement necessita més rigor i també molta més profunditat. Considerem, doncs, que és molt destacable el format digital i aquest format obert que plantegen, que és capaç doncs d'arribar a moltíssima gent i també, com no podria ser d'una altra manera, a les noves generacions. La gratuïtat, la disponibilitat en línia doncs són un factor que és totalment clau perquè aquestes iniciatives tinguin un recorregut real.

Crec que hi ha un potencial molt interessant i que si es continua desenvolupant i actualitzant i donant a conèixer ha de ser també doncs a través dels centres educatius i dels centres universitaris. I per això doncs ens agradaria saber si disposen o tenen previst executar algun tipus de conveni amb universitats, amb facultats de filosofia, també amb escoles –se n'ha parlat també en la intervenció anterior–, doncs amb la xarxa de biblioteques perquè aquests recursos puguin ser utilitzats de manera general per estudiants, però també per tot el públic a nivell general.

També m'agradaria fer un petit plantejament en clau totalment constructiva. A Catalunya parlem tres llengües –el català, el castellà i, a la Vall d'Aran, doncs l'aranès–, i per això m'agradaria preguntar també si tenen la intenció en el transcurs del desenvolupament del projecte doncs d'incorporar alguna línia de treball que integri aquesta diversitat lingüística, no tant des d'una vessant ideològica o d'haver-les d'integrar perquè sí, sinó també per ampliar encara més doncs l'abast del projecte, arribar encara a més públics, incorporar titulacions i de portar encara més aquest projecte, perquè realment s'ho val.

Acabo ja, simplement agraint la seva tasca, animant-los a continuar amb aquesta feina i, sobretot, donant les gràcies per acostar la filosofia doncs al conjunt de la ciutadania.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. I ara el diputat Manuel Jesús Acosta pel Grup de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí; moltes gràcies, president. Gràcies per l'exposició que han fet sobre aquest projecte de repositori de textos de filosofia en català, i enhorabona. La veritat és que és una iniciativa i un projecte lloable i, per tant, tinguin vostès el nostre suport absolutament.

A més a més, en un context com l'actual, de davallada del nivell educatiu, sobretot en l'ensenyament obligatori i també al batxillerat, és més adient actualment doncs la promoció de l'estudi de la filosofia. Recordem que fa uns anys es va perdre la tercera hora d'ensenyament de filosofia al batxillerat. Això ha provocat, entre altres coses, ha estat el causant d'aquesta davallada del nivell educatiu. I, en un context com aquest, que a l'ESO ha quedat relegada com una mera assignatura i només doncs tenim el batxillerat, doncs amb la pèrdua d'aquesta tercera hora com una matèria comuna, doncs en aquest context, clar, és evident que el menyspreu que existeix en l'actualitat per part de l'actual Govern de la Generalitat, l'anterior també i l'altre envers les humanitats, doncs això pesa sobre el nivell educatiu.

Perquè si un noi arriba a primer de l'ESO, que és el que passa actualment –i els que hem tingut doncs activitats docents ho sabem, més o menys recent–, quan entra un noi a primer d'ESO i resulta que a la classe aproximadament un vint-i-cinc per cent –vint-i-cinc, trenta, segons el centre– té dificultats de comprensió lectora, evidentment, no és que no sàpiga, no és que tingui una comprensió de les coses impossible de satisfer; el problema és que no té eines adequades per poder entendre les coses, i si un doncs no té una correcta comprensió lectora doncs no pot entendre les coses, ni les idees abstractes ni les idees més concretes. I en això doncs hi juga un paper fonamental també la filosofia.

Per tant, doncs d'alguna manera aquest repositori pot col·laborar, pot fer aquesta palanca per tal de recuperar la tercera hora al batxillerat per tal d'implementar més l'estudi de la filosofia també a l'ESO, als cursos del segon cicle de l'ESO, per exemple, no? Doncs això crec que és una reflexió... Perdonin, perquè l'exposició seva ha estat sobre una cosa molt concreta, un projecte del repositori. Però, clar, el context és molt important. I, per tant, doncs simplement aquesta reflexió. El nostre suport per a tot el que sigui el foment de la filosofia.

I, clar, si aquestes editorials han descatalogat les seves obres també potser és per aquest menyspreu o aquesta situació de no foment de la filosofia, que parteix ja des d'uns plans d'estudi a l'ESO, a l'educació obligatòria i també al batxillerat.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. I la diputada Segovia pel Grup dels Comuns.

Susanna Segovia Sánchez

Sí; moltes gràcies també per la presentació. Realment, des del desconeixement absolut, vull dir que gràcies a aquesta compareixença hem pogut conèixer doncs aquest portal, que ens sembla que realment és fonamental com a mare d'una estudiant que ara està justament a quart de l'ESO, no?, que realment una de les coses que crida l'atenció és que exactament a l'ESO filosofia sigui una assignatura optativa, que només a quart de l'ESO. Per tant, hi han molts nens i nenes que acaben l'educació secundària obligatòria sense en realitat haver fet filosofia. Vull dir que tenim el tema de la reducció horària a batxillerat, però potser és encara més dramàtic el fet de que es pugui acabar l'educació secundària obligatòria sense haver fet filosofia, no? I crec que aquest tipus de recursos i aquest tipus de portals que faciliten aquest accés són imprescindibles.

Sí és cert que potser estan molt pensats..., o més aviat segurament hi arriba la gent que ja hi està molt dins del món de la filosofia, no? Llavors, una mica la pregunta era fer-vos la reflexió de com es podria fer perquè arribi a gent..., que sigui fins i tot aquest portal una manera de que augmenti aquest interès per la filosofia o aquest coneixement de la filosofia. I estava pensant doncs en altres tecnologies de la

informació, en les xarxes, en altres tipus d'espais que potser gent més jove doncs hi té una connexió, no?, i que, segurament, si es pogués incorporar dintre del portal potser serviria més aviat per també fer créixer doncs aquest coneixement de la filosofia i de per què la filosofia hauria de ser una assignatura fonamental a l'educació secundària obligatòria.

Sí que una mica els hi volia preguntar també en aquest sentit, és a dir, si tenen alguna línia de col·laboració, de difusió amb els instituts perquè ho puguin posar a l'abast dels estudiants, no?, dels de quart de l'ESO, segurament, i també als batxillerats.

Preguntar-los també, perquè he estat també com tafanejant a la pàgina web, i, per exemple, he entrat als recursos de la pàgina web de la Generalitat, no?, als recursos que té per a filosofia, que fan com el llistat d'alguns recursos per a filosofia a quart de l'ESO, i justament no apareix el portal de L'òliba, que potser seria interessant que hi hagués com una retroalimentació. Perquè, al final, doncs aquest portal que fa aquesta important tasca de difondre i de permetre l'accés i facilitar l'accés als textos filosòfics en català pugui estar també connectat doncs amb la xarxa, evidentment, dels instituts de secundària de tot Catalunya, no?

I una mica doncs també preguntar-los la reflexió... Perquè vostès comentaven que també van veure aquesta necessitat perquè hi havia algunes empreses, algunes editorials que potser s'havien especialitzat en la publicació d'aquest tipus de text que han hagut de tancar, que han fet fallida. Doncs preguntar-los una mica com creuen que podríem d'alguna manera contribuir o ajudar o mirar de fer mesures per revertir aquest tancament o, com a mínim, per evitar que segueixi passant, no? Perquè, si no, al final el que sí que ens podem acabar trobant és que, sí, disminueix l'interès per la filosofia, no s'estudia la filosofia, potser també dintre de les carreres universitàries va davallant aquest interès per la filosofia. Al final, això és un peix que es menja la cua i fa que aquelles editorials que hi vulguin tenir un interès en publicar textos de filosofia doncs també l'acabin perdent per no tenir potser prou impacte o prou nombre de vendes o prou abast per arribar-hi. I amb això seria.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I, pel Grup Socialista, la diputada Rocio Garcia.

Rocio Garcia Pérez

Moltes gràcies, president. Molt bona tarda. Gràcies sinceres per l'exposició que ens heu fet. La veritat és que ha estat molt il·lustrativa, tot i no estar veient el web. He entrat mentre parlàveu, i sí que crec que és un projecte molt necessari. I justament, no?, aquestes dades que ens doneu doncs fan que siguin de màxim interès, no?, aquestes dotze mil descàrregues. O sigui, és fantàstic. I des del nostre grup parlamentari us puc dir que teniu tot el nostre suport.

Ara també feia la consulta de si, evidentment, la Societat Catalana de Filosofia, que forma part de l'Institut d'Estudis Catalans, doncs, bé, aconseguix també més recursos, i aquests recursos també venen del pressupost de la Generalitat, evidentment, doncs aquestes situacions que heu explicat no es donarien. Simplement que també sapiguen que en el pressupost que el Govern havia aprovat per a aquest 2026 hi ha un increment substancial per a l'Institut d'Estudis Catalans, i entenem que això també deriva a la Societat Catalana de Filosofia i a projectes com L'òliba. No vol dir que es busquin més recursos, com ho heu plantejat, perquè és un projecte d'èxit i també necessari, no?, per enfortir no només aquest patrimoni cultural tan important, sinó també per tenir noves línies de col·laboració també amb el sistema educatiu, que també s'ha establert.

Evidentment, posar en valor tot aquell catàleg

Fitxer 21CC11

d'escrits, de textos, de llibres de filosofia en català... Doncs bé, heu aconseguit, no?, obrir un interès, una necessitat, que segurament ja hi era, i que vosaltres doncs heu pogut constatar en poc temps, no?, que aquest interès existeix. I pensem també que és fonamental i necessari, possiblement també perquè descobrim autors catalans – ho dic també per mi mateixa –, que potser ens n'anem sempre als clàssics, no?, i als que són fora del país, i necessitem aquesta proximitat que vosaltres ens oferiu.

Jo, aprofitar també que havíeu donat les gràcies també al senyor Josep Monserrat, no?, com un impulsor també del projecte, i a vosaltres per liderar-lo i per portar-lo

fins aquí. I segur que des de l'Institut d'Estudis Catalans projectes com aquests doncs es podran posar encara més en valor. I des del nostre grup parlamentari que sapigueu que teniu el nostre suport, i obrir les línies que calguin perquè aquest projecte doncs pugui ser sostenible en el temps i pugui disposar de tots els recursos necessaris. Una vegada més, moltíssimes gràcies per la feina i per aquest lideratge tan necessari, també des d'una tasca altruista, però social i necessària per al patrimoni cultural, també, del nostre país.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara distribueixin-se com ho considerin millor els vuit minuts que resten.

Bernat Torres Morales (director del projecte L'Òliba, de la Societat Catalana de Filosofia)

Vuit minuts. Bé, sí que sé que l'Emma pot respondre la qüestió que ens ha preguntat el diputat d'Esquerra sobre el vincle amb biblioteques, perquè això sí que ho tenim. De vincle amb el Departament d'Educació encara no n'hem establert. Sí que tenim amics que els hi hem dit que la web existeix, però ens hem quedat una mica aquí, perquè és que som..., acabem, com aquell qui diu, de néixer. Per tant, ens falta encara molt camí per recórrer. Però si, com deien alguns dels diputats, doncs això pot ajudar a recuperar aquest estatut que havia tingut la filosofia a l'educació secundària, doncs nosaltres, vaja, ens sentiríem més que satisfets. No és en absolut l'objectiu primari de L'Òliba, però segurament sí que nosaltres, com a enamorats de la filosofia, doncs pensem que està bé que la gent doncs l'exerceixi en tots els nivells o que la tasti en tots els nivells educatius. I, efectivament, L'Òliba planteja aquesta possibilitat. I crec que també l'Emma podrà explicar millor el tema del cànon, si és que vols, i potser alguna altra cosa.

Gràcies per totes les preguntes.

Emma Grau i Cabré (codirectora del projecte L'Òliba, de la Societat Catalana de Filosofia)

Gràcies. Intentaré respondre una mica totes les preguntes. Amb biblioteques públiques vam fer una reunió *online* el dia de l'apagada. Jo recordo estar allà... Ui, ja no em va l'internet. Llavors, certament, va quedar una mica a l'aire la relació amb biblioteques públiques per aquesta qüestió. Però sí que vam estar en contacte amb ells. Sí que ens van fer arribar algunes publicacions que tenien, però encara no havíem trobat manera de com posar-les a la web, com nosaltres podem estar inclosos en els seus recursos. Però sí que ens agradaria seguir la relació amb ells i, evidentment, amb el Departament d'Educació o altres departaments que puguin estar interessats en qualsevol relació que puguem establir. Ens interessa més que re perquè, al final, el nostre objectiu és això, de donar material i oferir-lo. I, com que el material ja hi és, doncs això. Sí que fem difusió a través de WhatsApp en un grup, enorme, de «profes» de filosofia del territori, però no depèn tant de nosaltres. I, en tot cas, sí que fem la difusió tan sistemàtica i àmplia com podem, però no ho fem de manera institucional a través del departament. Però, sí, sí, evidentment, hi estem oberts.

La qüestió del cànon per aquestes qüestions obertes del projecte de com pot seguir L'Òliba un cop tinguem un arxiu molt més complert i haguem tancat aquestes qüestions que tenim obertes des del principi del projecte. I això és perquè alguns estudiants de filosofia catalana de la UB plantejaven que potser es podria fer una mena de llistat de noms de la filosofia catalana, tant antics, medievals –bé, sobretot a partir de medievals– com actuals. Jo no sé gens com es podria fer aquest cànon, però sí que hi ha hagut intents. Hi ha enllaços a altres webs que posen llistats de noms, hi ha les càtedres que s'hi dediquen. I, en tot cas, a partir d'aquí, si es fa feina en aquest sentit, doncs nosaltres sempre podem incloure la web d'alguna manera, no sé si amb una secció pròpia o amb un recurs, etcètera.

Llavors, pel que fa a vincles i convenis amb universitats, sí que tenim el suport de la Universitat Autònoma de Barcelona, del Departament de Filosofia, a l'hora de demanar subvencions possibles que depenguin d'universitats, etcètera, però, diguem-ne, tot just hem començat aquesta relació amb la UAB i hem de veure com s'aferma, com es desenvolupa. I a la UB tenen molt coneixement nostre, però més directe de professor a professor que no tant com a institució. I, això, fem difusió per *mail* entre professors, també, i entre altres usuaris, sobretot per xarxes. Ens

plantejem potser la creació d'un butlletí per *mail*, però això, de nou, ja veurem com segueix.

La inclusió d'altres llengües. No tinc ni idea si existeix material de filosofia en aranès, però si existeix... Jo l'he buscat i no l'he trobat, però si existeix, evidentment, m'agradaria saber-ho i incloure'l de nou. No sé si directament a l'arxiu, però potser en un enllaç a la secció de recursos. Potser més endavant reformem la web i fem quatre seccions en lloc de dues –no ho sé. I, pel que fa a llibres en castellà, per exemple, sí que s'ha plantejat –no s'ha fet encara– la inclusió de textos en castellà de filòsofs catalans i altres recursos, com, per exemple, si algú altre fes una pàgina tipus L'Òliba, però dedicada a tota l'obra descatalogada de filosofia en castellà, doncs, evidentment, posaríem l'enllaç com a projecte semblant al nostre i que pot ser útil també als mateixos usuaris interessats. Vull dir que, en aquest sentit, segurament no ens hi dedicarem nosaltres com a part del projecte directament, perquè prou feina tenim amb les coses que hi ha en català i ja és un projecte enorme que durarà anys, si tot va bé, i tant de bo, però estaríem atents a qualsevol iniciativa en aquest sentit. I tot és doncs posar coneixement a l'abast. I no creiem que siguin coses exclusives. Sí que potser no ho finançaria l'Institut d'Estudis Catalans –no ho sé. Però, en qualsevol cas, això, pel que fa a recursos, doncs cap problema.

Pel que fa a la tercera hora de batxillerat i la qüestió de la filosofia a l'ESO, crec que sí que escapa de l'àmbit del projecte, però, evidentment, seguim aquestes qüestions. No sé si hi ha algun enllaç a la web –potser sí– de les reivindicacions de la Plataforma de Docents per la Filosofia. I, en tot cas, doncs a vegades a xarxa sí que estem pendents o bloguegem coses. Vull dir, no som part d'una iniciativa sobre això, perquè el nostre projecte va més d'oferir material que no pas de reivindicar directament les hores i la situació en l'educació, però esperem que justament sigui útil, tant per a les classes de filosofia que hi hagi com per si els alumnes volen ampliar.

Com que, a part de llibres, tenim també material audiovisual –en els recursos hi ha una gran secció amb conferències, vídeos de YouTube, tot el que he pogut trobar, i, això, pàgines webs de professors amb apunts, etcètera–, crec que aquesta part seria la que hauríem de potenciar de cara a la qüestió de com arribar, no només a

generacions joves, sinó a qualsevol persona que s'iniciï en la filosofia. I, clar, evidentment, tot l'arxiu de textos..., no saps per on començar. Tenim una petita guia d'usuari, eh?, de: si no saps per on començar, clica aquí. Potser l'hauríem de fer més visible. És a dir, crec que els recursos hi són. I, no sé, si de cop surt una *influencer* de filosofia en català doncs l'allistaríem a L'Òliba, sens dubte. Hi ha la Lluna Pineda, que una mica és això, des de fa temps. I, en aquest sentit, sí que hi ha recursos. I a mesura que neixin noves iniciatives, doncs nous festivals de pensament, com el Vilapensa o el Barcelona pensa, nosaltres incloem tot el que hi hagi gravat. Conferències públiques al CCCB i aquestes coses hi són. És a dir, que sí que intentem que hi hagi material per a tothom. Hi ha qüestions de textos de la selectivitat. Fins i tot hem plantejat amb alguns professors més vinculats a la selectivitat que, si es fessin noves traduccions, podrien anar directament a L'Òliba, per exemple, de Martha Nussbaum o autors així. Però això no depèn tant de nosaltres, sinó de quines altres coses es facin que nosaltres puguem recollir.

I no sé si m'he deixat alguna cosa, però si... El Salvi vol afegir alguna cosa.

Salvi Turró Tomàs (representant de la Societat Catalana de Filosofia)

Gràcies. Només se m'acuden a mi dues coses que una mica han sortit a partir de la vostra exposició i de les preguntes dels diputats, que seria, d'una banda, efectivament, heu parlat d'un cert romanticisme. És veritat que aquests joves que han endegat la feina... No sé si dir-ne romanticisme o voluntarisme, no?, però, bé, en la història del nostre país sabem que moltes coses s'han fet per voluntarisme, i sense aquest voluntarisme no es comencen. L'ideal seria que, un cop s'ha començat per voluntarisme, la cosa tingués doncs ja un desenvolupament normalitzat, com en qualsevol cultura. Perquè, clar, el voluntarisme té uns límits, al final, no?

I [#08.49] per sempre, només per dir una dada concreta –no sé si, per vergonya o no, no l'han dit abans. Però, en fi, jo, com el que una mica he seguit el projecte i l'he promociat, les despeses reals que fins ara tenia, i prou feina s'ha fet, no sé si arribaven a tres mil euros a l'any. La feina que s'ha tingut per poder aconseguir aquest finançament; des de l'institut o des de la Societat Catalana de Filosofia la feina que s'ha tingut, no? I ja dic que penso que és una xifra bastant modesta. Clar, si això agafa envergadura i es va realitzant, doncs com s'ha dit abans aquí amb uns

quants de vosaltres, clar, doncs també puja el manteniment d'una web. Si no, no serveix per re, al final, no? Per tant, sí, seria desitjable que això, efectivament, doncs tinguéssim un cert recolzament de les institucions. L'Institut d'Estudis Catalans, ho repeteixo, sembla que ha assumit el projecte com a propi; esperem que per aquí doncs pugui haver-hi un finançament superior, etcètera, no?

I l'altra qüestió que una mica potser volia comentar és, efectivament, una cosa que ha dit l'Emma, i que aquí ha recollit algú de vosaltres. Penso que, clar, com a legislatiu –sou el poder legislatiu– potser sí que podríeu tenir alguna incidència en el fet de que les col·leccions que han tingut suport oficial, si ja estan descatalogades o l'editorial no té cap intenció de reeditar-les..., que hi hagués alguna mena –no sé com s'articula legalment, no?– de facilitat perquè això pogués retornar a l'ús públic, que, en el fons, és el que fa L'Òliba: és posar a servei públic allò que ja no es troba editorialment, no?

I aquí poso també un exemple molt puntual. No deixa de resultar curiós que un text de Karl Popper a la traducció catalana els administradors de la universitat estrangera que en tenen els drets ens ho autoritzessin ràpidament –es va fer un tràmit, van autoritzar això– i que una col·lecció com «Clàssics de la Filosofia», d'Edicions 62, estiguem esperant quan és a casa nostra.

Bé, aquí no sé, ho repeteixo, si el legislatiu com a tal podria moure alguna cosa per facilitar almenys que tots aquests títols que han tingut recolzament oficial, recolzament públic, si ja estan descatalogats i l'editorial no té cap interès en tornar-los a reeditar –cosa que passa, per exemple, amb aquesta col·lecció–, home, poguéssim tenir més facilitat per arribar a algun conveni. Com ha dit l'Emma –i això penso que val la pena subratllar-ho–, sempre el criteri de L'Òliba és que si algun dels textos que es posa a servei públic l'editorial o l'autor el volen recuperar per reeditar-lo pel circuit privat, baixa de L'Òliba i retorna l'autor. És a dir que, en aquest sentit, tampoc és que sigui una apropiació definitiva dels drets d'aquest text, no?

Bé, per tant, sí que faria jo una mica aquest prec que, en la mesura que vosaltres pugueu, aquesta iniciativa sempre seria ben rebuda perquè facilitaria molt les coses amb col·leccions i amb títols importants.

El president

Bé; doncs reiterar l'agraïment per la compareixença. Abans d'aixecar la sessió, m'ha informat el lletrat que la ponència de la Filmoteca ja ha acabat, i, per tant, té el text, té el dictamen definitiu, de forma que podríem aprovar-la en una sessió extraordinària que, com que és una sessió que dura deu minuts, suggereixo fer-la al final del matí del Ple del dia 16. A veure com ho... *(Veus de fons.)* Sí, són deu minuts, perquè és... Clar, la feina ja l'han feta. És només l'acte formal d'aprovar el dictamen. O de no aprovar-lo, diguem-ne. Vosaltres... Qui ets? Ets...

Jordi Bertran i Luengo

Ens has donat el text. Hem de tornar-lo a revisar. Això ho podem fer ara, no? Bé, ara..., vull dir, entre avui i demà, no?

El president

Aquests dies.

Jordi Bertran i Luengo

Sí. D'acord.

El president

I qui ets...? El ponent és... Qui són... Els ponents estan tots aquí? Sí? *(Veus de fons.)* Bé, hi ha l'Aparicio, no? És el... *(Veus de fons.)* Però... D'acord, d'acord. Molt bé. *(Veus de fons.)* Ah, ho sap. Perfecte. Molt bé.

Raquel Sans Guerra

President, només un... O sigui que, en principi, sí. Però estem pendents també, durant el proper Ple, de constituir la Comissió del Patronato de las Mujeres, i pot ser que coincideixi en el temps. Simplement, intentarem que no coincideixi, però...

El president

Sí. D'acord. Ja ho apanyarem. Però entenguem-nos, eh? En un moment o altre farem la reunió. Molt bé.

Doncs s'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT